

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (2284) 1993 GRUODIS-DECEMBER 7

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1.00

Metams baigiantis

Gruodžio mėnuo daugeliui yra įprastas laikas peržiūrėti kas padaryta, įvertinti atskirus veiksmus, darbo bei pastangų rezultatus, iš klaidų pasimokyti, laimėjimais pasidžiaugti. Tai daro tiek pavieniai asmenys, tiek ir įvairios žmonių grupuotės, kurioms patikėti bendrų poreikių uždaviniai.

KIEKVIENA organizacija ar institucija, siekdama savo tikslų, turi ir atskirų, dažnai skirtingų rūpesčių, nuo kurių priklauso planavimas bei užmojai kitiems metams. Štai ideologinės jaunimo organizacijos rūpinasi, kad veikla pagyvėtų, pasidarytų įdomesnė, suprantama dabarties jaunimui, rūpinasi, kad narių skaičius nemažėtų, kad būtų išlaikytas lietuviškumo bei moralinės sampratos lygis; Bendruomenė rūpinasi, kad jos veikla stiprintų tautiečių vienybę ir solidarumą, kad reprezentacija būtų tinkamai atliekama, kad nenukryptų nuo tiesioginių savo išpareigojimų; parapijos rūpinasi, kad jaunos tikinčiųjų šeimos jungtųsi į aktyvų dalyvavimą visuose parapijinio gyvenimo poreikiuose, kad būtų išlaikytas tautinis bruožas; finansinės institucijos bei fondai sudarinėja sąmatas, skatina jaunimą jungtis į ekonominio stiprinimo pajėgas, pajusti kooperatinio bendradarbiavimo naudą. Visi rūpinasi, planuoja ir stengiasi, kad išsilaikytų ir savo veiklą pagerintų. Nemažesnius, gal dar didesnius, galvosūkius metams baigiantis turi ir mūsų periodinė spauda. Jos leidėjai nuolat susiduria su įvairiais sunkumais ir painiais klausimais. Spaudos leidyba išsivijoję yra viena iš sunkiausių užduočių. Laikraščio numeris, kol jis pasiekia skaitytoją, nueina gana sudėtingą kelią, pareikalaujantį ne tik atidaus ir neatidėliotinio darbo, bet ir lėšų. Nuo pat kompiuterių įjungimo tekstams rinkti iki laikraščio išsiuntinėjimo visas procesas surištas su neišvengiamom išlaidom, kurios, deja, ne nuo leidėjų priklauso. Gautos sąskaitos turi būti apmokėtos.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI", žengdami į 45-tuosius savo darbo metus, gali pasidžiaugti girdimais įvertinimais, gerais atsiliepimais, visokeriopais bendradarbių įnašais, nuolatinių skaitytojų bei rėmėjų našiu ir reikšmingu prisidėjimu, kad savasis žodis šviestų, jungtų ir tarnautų. Taipgi su džiaugsmu šiandien galima tarti, kad "TŽ" skaitytojų ratelis plečiasi ir Lietuvoje. Tai daugiausia nuopelnus tų, kurie laikraštį užsako ten gyvenantiems giminėms bei draugams. Reikia tikėtis, kad šitokių prenumeratų kiekis kasmet augs ir papildys spragas, atsirandančias dėl senatvės mažėjant skaitytojų skaičiui išsivijoję. Tačiau kas "TŽ" beskaitytų, leidybos rūpestiai nemažėja. Laikraščio paruošimo priemonės sensta, reikalingos nuolatinės apmokamų specialistų-mechanikų priežiūros. Kompiuterių technologijai suoliais žengiant į priekį, kai kuriai senesnei aparatūrai ima jau trūkti ir reikalingų dalių. Todėl tenka jau rimtai galvoti apie naujos technikos įsigijimą. O pašto patarnavimas, nors mūsų atžvilgiu nepatenkinamas, kasmet brangsta. Visa tai sudėjus, darosi būtina turėti daugiau pajamų, kurios gali atsirasti tik sutelktiniu būdu, prisidedant visiems, kuriems rūpi savos spaudos išlaikymas ir jos lygmuo. Todėl ir skaitytojai yra kviečiami padidinti savo įnašą. Tos minties vedini, leidėjai nutarė nuo 1994 m. sausio 1 d. nežymiai pakelti prenumeratos kainą. (Žiūr. atskirą pranešimą). Taip pat leidėjai bus ir toliau dėkingi už aukas, testamentinius palikimus bei proginis paaukojimus. Savos spaudos išlaikymas lieka ir toliau išsivijojus gyvastingumo rodyklė. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Nauja kova su deficitais

Finansų ministeris Paul Martin pranešė lapkričio 29 d., kad biudžetinius 1993-94 metus ministerio pirm. Jean Chretien vyriausybė teks užbaigti su 44-46 milijonų dolerių deficitu. Jis betgi patvirtino rinkiminį liberalų pažadą, kad trečiaisiais jų valdymo metais deficitas bus sumažintas iki 3% visų Kandos ūkio pajamų. Kitais žodžiais tariant, biudžetiniai 1996-97 metais deficitas turėtų sumažėti iki 24-25 milijonų dolerių. Su tokia išvada nenori sutikti turbūt rimčiausio Kanados dienraščio "The Globe and Mail" vedamasis lapkričio 30 d. laidoje.

Toronte visai Kanadai leidžiamas dienraštis primena skaitytojams, kad finansų ministerio P. Martino laukia tikrai didelis 20 milijonų dolerių šuolis. Jam įgyvendinti reikėtų ministerio pirm. J. Chretien liberalų vyriausybės finansinių išlaidų sumažinimo 20 milijonų dolerių trejų metų laikotarpyje. Kana-dos vyriausybė deficitų dėka dabar jau turi apie 508 milijonų dolerių skolos. Laipsniškas deficito sumažinimas, mokant metines palūkanas už valdžios skolą, per trejus metus ją padidintų nuo 90 iki 100 milijonų dolerių. Teisinga yra

dienraščio išvada, jog ir sumažinus deficitą liktų jau apie šešis šimtus milijonų dolerių pasiekusi skola, reikalaujanti daug išlaidų palūkanoms padengti. Liūdniausia, kad tokiu atveju liktų ir nebaigtas pašalinti 25 milijonų metinis deficitas.

Naujai kovai su deficitu aptarti Kanados finansų ministeris P. Martinas Halifaxe susitikio su provincijų finansų ministeriais. Rinkiminiame vajuje liberalai buvo pažadėję viešiesiems darbams parūpinti 6 milijonus dolerių. Dabar siekiama, kad šiam tikslui po du milijonus dolerių parūpintų Kanados ir provincijų vyriausybės bei miestų savivaldybės. Provincijų finansų ministeriai šiam pasiūlymui pritaria. Jie betgi nori, kad Kanados vyriausybė nesumažintų jiems iš savo iždo perkeliamų lėšų švietimo, sveikatos draudos ir labdaros reikalams.

Naująjį Kanados biudžetą su jame išdėstytais planais finansų ministeris P. Martinas žada paskelbti 1994 m. vasario mėnesį. Ministeris pirm. J. Chretienas specialioje konferencijoje susitiks su provincijų premjerais gruodžio 21 d. (Nukelta į 5-tą psl.)

PAKELĖS KOPLYTSTULPIS Lietuvoje, atlaikęs žiauriuosius sovietų persekiojimus. A. Sutkaus nuotrauka, daryta 1967 m.

Komunizmas žlugo, komunistai tebevaldo

Tarptautinio žurnalo "30 Days" (1993 m. 9 nr.), išeinančio šešiomis kalbomis, straipsnis paliečia dabartinę būklę Lietuvos, Lenkijos ir kitų iš komunizmo išsivadavusių valstybių bei nurodo priežastis

Popiežius Jonas-Paulius II š.m. rugsėjo 4 d. Vilniaus katedroje kalbėjo Lietuvos dvasiškams. Popiežius siūlė didžiavasiškumu apglėbti Lietuvos Katalikų Bendrijos veiklą. Jis sakė: jūsų uždavinys yra atstatyti dvasinį bei socialinį gyvenimą savajame krašte su kantriu meile ir nepalaužiamu apaštalinu atsidėjimu.

Krašte nėra nei laimėtojų, nei pralaimėtojų, bet yra vyrai ir moterys, kuriems reikia pagalbos pakilti iš klaidų. Pasak straipsnio autoriaus Gian-ni Valente, tai buvo vietmies susitaikymui, taip pat parodymas būklės, kurioje pokomunistiniame laikotarpyje žmonės turi gyventi.

Jau praėjo penkeri metai, kaip rašoma straipsnyje, kai pradėjo griūti sovietų imperija, ir atrodė, žmonės entuziastingai nusigręžė nuo komunizmo. Tačiau į kai kurias vietas komunizmas grįžo, iš kai kurių iš viso nebuvo pasitraukęs, tik pakeitė savo spalvą, užsidėjo kaukę, pakeitė šūkius, bet liko įsitvirtinęs senuose įpročiuose, slaptazodžiuose.

Taipogi galima pastebėti, kad dar didelė pasaulio dalis gerbia raudoną vėliavą. Komunistai ir ekskomunistai dar valdo tuziną kraštų su milijonais gyventojų.

Iš kitos pusės, pasak autoriaus, prezidento Reagano "Blogio imperija", grasinusi kiekvienai žemės pėdai, yra žlugusi. Bet raudonieji principai grįžta vėl valdyti tų pačių žmonių, kurie dar taip neseniai juos buvo išviję iš valdžios.

Rugsėjo 19 d. rinkimai Lenkijoje grąžino į valdžią buvusius komunistus. Laimėjo dvi kairiosios partijos: Demokratinė kairiųjų sąjunga ir Lenkijos ūkininkų partija. Pirmoji partija surinko 20 nuošimčių balsavusių žmonių, antroji — 15 nuošimčių. Abi kartu šios partijos turi absoliutinę daugumą Lenkijos parlamente. Ir tai atsitiko krašte, kuriame buvo pradėta imperijos griūtis. Esą nereikėtų per daug

stebėtis, nes buvusieji "aparačiai" jau kuris laikas kovojo už grįžimą vėl į valdžią.

Rumunijoje komunistai iš valdžios nepasitraukė. Po absurdiško buvusio despoto Ceausescu teismo, kaip rašoma, rumunai 1990 m. prezidentu išsirinko neokomunistą Iliescu, kuris jau tais pačiais metais pasikvietė kasyklų darbininkus "nuraminti" tvarką ardančius studentus. Nežiūrint tokios veiklos, praėjusių metų spalio mėn. rumunai jo partijai parlamente suteikė daugumą.

Slovakijoje š.m. vasario 15 d. prezidentinius rinkimus laimėjo buvęs komunistas M. Kovac. Bet pastarasis inauguracinėje kalboje pasakė: "Mums reikia gilaus pasitikėjimo savimi ir Dievu". Taipogi išreiškė viltį, kad Slovakija bus priimta į Vakarų Europos gynybos sistemą.

Bulgarijoje įsiliepsnojęs demokratizacijos sąjūdis, vadovaujamas sujungtų demokratinųjų jėgų, greitai išblėso. Tik Sofijoje buvo suimtas buvęs prezidentas Živkov ir šis senas komunistas buvo apkaltintas korupcija ir nelegaliu Trečiojo pasaulio kraštų komunistų partijų rėmimu bei kitais nusikaltimais. Bet pirmoji ne komunistų vyriausybė, išrinkta ir šiame krašte, greitai prarado žmonių pasitikėjimą, esą dėl savo nesugebėjimų. Nuo 1992 m. pabaigos Bulgarijoje buvo sudarytas ministrų kabinetas iš savo sričių žinovų, kuris turi valdančios Bulgarijos socialistų partijos pasitikėjimą. Taip pasivadinę buvę sovietų respublikoje suvakarėjimo veikla, vykdoma buvusių disidentų, buvo veik įnirtingai atmesta. Iš buvusių 15 respublikų išsiskiria tik Estija ir Armėnija. Pirmajai vadovauja istorikas Lennart Mervi, o antrajai filologas Le-von Ter-Petrosian, niekad

nepriklausę komunistų partijai.

Rusijoje Boris Jelcinas nusigręžė nuo komunistų ir nevertina savo praeities komunistinėje veikloje. Bet jo kova su parlamentu rodo krašto politinį nepastovumą. Nostalgija buvusiai Sov. Sąjungai šiame krašte nenutrūksta auga.

E. Ševardnadze, buvęs perestroikos laikų imperijos užsienio reikalų ministeris, nepasigenda "gražiosios epochos", bet ir jis Gruzijoje buvo grąžintas į valdžią, ir pakeitė nekoki nors brežnevinį diktatorių, o žmonijai išrinkti disidentą Z. Gamsakhourdia.

Ukrainos prezidentas L. Kravchuk, buvęs komunistų partijos sekretorius, tapęs nacionalistu, įsitvirtino šio krašto valdžioje. Kritikai jį kaltina, veikiantį senais komunistiniais metodais, neap-sisprendimu už rinkos ekonomiką. Ukrainos parlamentas — tirstas ekskomunistais ir socialistais.

Ypač aktyviai ir karingai komunistai krašte yra išvystę savo veiklą ir būsimuose rinkimuose gali pasiekti nemažų laimėjimų. Pasak autoriaus, buvusių komunistų ilga patirtis valdžioje žmonių akyse įgauna pasitikėjimo, kartu atmetant ultra-nacionalistus, ultra-liberalus, ultra-intelektualus. Ir taip žmonės išrenka į valdžią senuosius satrapus.

Labai jau akivaizdus straipsnio autoriui atrodo Algirdo Brazausko pavyzdys. Šis buvęs Lietuvos komunistų partijos vadovas šių metų prezidentiniuose rinkimuose didele balsų dauguma nugalėjo "amerikietį" Stasį Lozoraitį.

Prieš tai A. Brazausko darbo partija rinkimuose laimėjo prieš Sąjūdį, kuriam vadovavo muz. Vytautas Landsbergis, išvedęs Lietuvą į nepriklausomybę. Jis, pasak autoriaus, nesugebėjęs spręsti aktualių problemų. Neuztėkę tautinės retorikos. Kai žmonės pamatę,

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Lietuva gavo stebėtojo statusą Vakarų Europos sąjungoje. Be kitų Vidurio ir Rytų Europos valstybių, stebėtojo statusas suteiktas trim Baltijos valstybėms.

"Atsižvelgdami į tai, kad viskas, kas yra, turi teisę gyvuoti", Tilžėje pasirašytam 24 Prūsų Lietuvos tautinės tarybos narių aktui 75-eri. Mažosios Lietuvos lietuviams jis toks pat brangus, kaip Vasario 16-osios aktas.

Ivyko Lietuvos — Europos instituto, vadovaujamo K. Prunskienės, forumas, skirtas investicijų mechanizmo, jo efektyvumo problemoms. Forumas sutraukė nemažą dalyvių iš užsienio. Atvyko Gudijos premjero pavaduotojas, pasaulio banko, Europos plėtros ir rekonstrukcijos bankų, Estijos bei Latvijos plėtros agentūrų atstovai.

Ignalinos AE reikia uždaryti — tokia Danijos energetikos ministerio nuomonė, nes yra didelis radiacijos aktyvumas. Ministeris pasakė suprantąs,

kad jų lentynos tuščios, rinkimuose nusiuko nuo Sąjūdžio, ypač, kai darbiečių partija pažadėjo atnaujinti ryšius su Maskva.

Gaila, kad autorius nepagvil-dena dabartinės Lietuvos ekonominės būklės, kai jau ištisus metus valdo Lietuvos demokratinė darbo partija, turinti gerą praeities valdymo patirtį.

Gudijoje 1990 m. į parlamentą ir į valdžią pateko nomenklatūrininkai. Iki šiol yra ignoruojamos peticijos, reikalaujančios naujų rinkimų. Bet ir amerikiečių protestas nesukrečia platesnių žmonių masių.

Tas pats buvusiose centrinės Azijos respublikose. Š.m. gegužės mėn. Azerbaidžiane 93 nuošimčiai balsavusių pareiškė nepasitikėjimą prezidentui A. Elcibei, jo vieton grįžo G. Aliev, brežnevinio laikų KGB vietinis vadovas.

Tadžikistane vyksta civilinis karas, pareikalavęs 70,000 aukų. Nugali senoji komunistų aparato paveldėtojai.

Uzbekistane prezidentui J. Karimov, buvusiam komunistų partijos vadovui, pavyko užgniaužti liberalinį judėjimą. Daug disidentų tebėra kalėjimuose.

Turkmenistane dar egzistuoja prieš perestroikine erą.

Mongolijoje kūjis ir pjautuvas pakeistas arklui, sena dar iš Čingischano laikų emblema, tačiau krašto "demokratija" vienos partijos rankose.

J.A.

kad tai ne techninė, bet ekonominė Lietuvos problema.

Helsinkyje buvo aptartas "Via Baltica" projektas. Dailavavo Suomijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos transporto ministerijų darbuotojai. Lietuvai atstovavo ministeris J. Biržiškis, Lietuvos reikalų laikinasis patikėtinis Suomijoje P. Auštrevičius. Pasirašyta rezoliucija dėl tolesnio projekto plėtojimo. Be to, J. Biržiškis pasirašė dvišalę Lietuvos ir Suomijos oro susisiekimo sutartį.

Dviejų prezidentų — A. Brazausko ir G. Ulmanio — susitikime Rygoje aptarti dvišalio bendradarbiavimo, Baltijos šalių vienybės, santykių su Rusija, taip pat regioninio saugumo klausimai.

VLIKO 50-tųjų metinių progą prezidento dekretu Vyčio Kryžiaus ordinu apdovanojo: K. Bobelis, (2-ojo laipsnio ordinu), V. Jakubaitis, buv. VLIKO vicepirmininkas (IV-ojo laipsnio), J. Stiklorius, VLIKO sekretorius (IV-ojo laipsnio), E. Bulotienė, VLIKO tarybos narė (prezidento padėkos raštu) ir kt. Iškilmingame minėjime Menininkų rūmuose dalyvavo prezidentas, premjeras, seimo pirmininkas, seimo, vyriausybės nariai, kiti svečiai. Opozicijos atstovai į minėjimą neatėjo.

Pradėta (ir atidėta) baudžiamoji byla "Jedinstvos" vadovui V. Ivanovui bei 7 jo bendrams, kurie siekė "jėga nuversti Lietuvos respublikos laikinuoju pagrindiniu įstatymu paremtą valstybinę valdžią".

Seimo ekonominių nusikaltimų tyrimo komisija pripažino pagrįsta Valstybės kontrolės departamento išvadą, kad buvę premjerai Gediminas Vagnorius ir Aleksandras Abišala, vicepremieras Vytautas Pakalniškis, finansų ministrė Elvyra Kunevičienė ir Audrius Misevičius pažeidė nustatytą tvarką 1992 metais skirstydami valstybės biudžeto lėšas. Dėl to valstybei padaryta daugiau kaip 208 tūkstančių litų žala. Komisija nutarė medžiagą perduoti generalinei prokuratūrai.

Lietuvos ūkininkų sąjungoje įvyko posėdis: streiką nutarta rengti, gruodį paskelbti rengimosi mėnesius. Praėjus pagal įstatymą 21 dienai, prasišė streikas.

Klaipėdoje stovėjusia Lenino skulptūra susidomėjo JAV firma "Intergrat Service", kuri nori jį nupirkti ir pastatyti Carlstone (Kalifornijos valst.).

G. Gustaitė

Šiame numeryje:

Metams baigiantis

Didelių galvosūkių turi išsivijus spauda

Komunizmas žlugo, komunistai tebevaldo

Liko įsitvirtinę seni įpročiai

Kiti apie lietuvius

Įtakingas Paryžiaus lenkų žurnalas apie Lietuvą

Prieškalėdinės nuotauks Europoje

Vargšai Vokietijoje ir Lietuvoje

Pagalbos prašymai ir apgaulės

Lietuvos žmonių per didelės viltys

Kokie pavojai tyko Lietuvą?

Rašytojas J. Mikėlinas "Ateities" savaitgalį Čikagoje

Atleliuja Šv. Petro bazilikoje

Mergaičių choras "Pastoralė" Kanados Londone

A. Norimo novelės "Grožio akivaizdoje"

Rašytojo Andriaus Mirono novelių ir apybraižų rinkinys

Baltijos vėjas

Kultūrinis bendradarbiavimas su kraštu

Poetas Laimutis B. Švalkas Lietuvoje

Anglijoje gyvenančio tautiečio kūryba

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (905) 275-4672. FAX (905) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrusis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Kiti apie lietuvius

Įtakingo Paryžiaus lenkų žurnalo redaktorius J. Giedroje, nors kas mėnesį savo bendradarbiams parašo apie 100 laiškelį, prašydamas straipsnių, tačiau pats į savo redaguojamą žurnalą rašo retai ir mažai. Š. m. lapkričio laidoje jis visgi parašė keletą "redaktoriaus pastabų", kurių trys liečia Lietuvą. Jis rašo:

"Š. m. rugsėjo 1 d. Vilniaus universitete buvo atidaryta lenkų filologijos katedra. Jos vedėju yra Algis Kalėda. Katedroje darbuojasi penki dėstytojai, kurių tarpe yra du iš Lenkijos: prof. Tadeusz Bujnicki ir doc. Elżbieta Janus ir taip pat Lietuvos lenkų jaunimui".

Prof. T. Bujnicki yra lenkų armijos "Armia Krajowa" 1944 m. nužudyto poeto Bujnicki'o sūnus.

"Vakarai, išsiūrę į Rusiją, lengvabūdiškai neskiria dėmesio visoms buv. komunistinėms respublikoms. Tokiu skandalingu pavyzdžiu yra Juozas Tumelio, Tautinės bibliotekos direktoriaus Vilniuje ir žymaus politinio veikėjo, Prancūzijos vizos laiku negavimas, kai jis turėjo dalyvauti Lilio mieste vykusioje konferencijoje".

Kitoje žurnalo vietoje yra rašoma, kad prancūzai lietuviams vizų nedavė ir konferencijai, kurioje buvo svarstomi Rytų Europos kultūros klausimai. Joje J. Tumelio buvo labai pasigendama.

"Ne tik Prancūzija, bet ir Lenkija per mažai vertina Rytų Europos kraštus. Būtent: ministerių tarybos įstaigos šefas Jan Maria Rokita š. m. rugpjūčio 23 d. specialiai atvyko į Seinus, norėdamas pranešti apie Seinų apskrities atkūrimą. Deja, Seinų apskrities neapima visų Suvalkijos lietuvių ir visų pirma nebuvęs išspręstas lietuvių kalbos, kaip pagalbinės šalia valstybinės valdžios organuose ir apskrities savivaldybėje, sankcionavimas. Nekalbant jau apie tai, Seinuose nėra nei vieno lietuviško vaikų darželio ir nei vienos mokyklos. Į susitikimą su ministru Rokita nebuvo netgi pakviesta Lenkijos lietuvių bendruomenė. Todėl ne per geriausiai atrodė kritiška p. Rokitos pastaba apie sunkią lenkų mažumos padėtį Lietuvoje".

Šioje pačioje žurnalo laidoje yra dailininkės Dembovs-

kytės-Roemerienės sūnaus Andriaus kelionės po Lietuvą įspūdžių aprašymas ir pokalbis su rašytoju Grigoriju Kanovičium.

Lietuvos lenkų spauda

Toronto lenkų savaitraštis "Głos Polski" š. m. lapkričio 13 d. laidoje išspausdino ilgą pasikalbėjimą su Lietuvos lenkų žurnalistais. Lietuvos lenkų sąjungos savaitraščio "Nasza Gazeta" vyr. redaktorius Z. Żdanowicz apie savo savaitraštį ir dienraštį "Kurier Wileński" sako: "Kaip jau minėjau (mūsų) laikraštis turi savo veidą ir yra patikimas. Pvz. 'Kurier Wileński', kuris tupi ant valstybinio puoduko, negali visko rašyti. 'Nasza Gazeta' rašo tiesiai, be užuolankų ir todėl įsigijo žmonių simpatijas".

Tą "valstybinį puoduką" 1993 m. birželio 9 d. nutarimu nr. 405 parūpino lenkų dienraščiui Lietuvos ministeris pirmininkas Adolas Słezewicz. Nutarime sakoma:

"Nustatyti, kad: 1.2. laikraščio 'Echo Litwy' ir 'Kurier Wileński' vieno numerio autorinio honoraro suma – 3 minimalios mėnesinės algos; 1.3. laikraščio 'Echo Litwy' ir 'Kurier Wileński' redakcijų darbo užmokesčio fondas – po 760 tūkst. talonų per mėnesį kiekvienai redakcijai; 1.4.2. vyriausiųjų redaktorių tarnybinis atlyginimas – 6.9 minimalios mėnesinės algos. 3. Skirti iš Lietuvos valstybės biudžeto 1993 metų II pusmečiui 17 mil. talonų laikraščio 'Echo Litwy' ir 'Kurier Wileński' leidybos išlaidoms padengti".

Atrodo, kad Lietuvos biudžete trūksta pinigų tik Rytų Lietuvos lietuviškos mokykloms.

Sugiharos pagerbimas

Toronto mėnesinis laikraštis "Jewish Life" 1993 m. gruodžio laidoje rašo: "Apie 500 Kanados žydų ir japonų lapkričio 7 d. susirinko į pomirtinį japonų vicekonsulo Kaune, Lietuvoje, Sempo Sugihara (1900-1986) pagerbimą. Jis 1940 m. išgelbėjo nuo nacių 6.000 žydų, išduodamas jiems tranzito vizas".

Pagerbime dalyvavo Sugiharos našlė Yukito, dabartinis Japonijos konsulas Lietuvoje jo sūnus Hiroki, Ontario premjeras Bob Rae ir daugelis jo išgelbėtų asmenų. Sempo Sugihara išdavinėjo vizas ligi 1940 m. rugpjūčio 1 d. Tą dieną sovietų valdžia jį ištrėmė iš Lietuvos. Sugihara išdavinėjo vizas, nepaisydamas Japonijos užsienio reikalų ministerijos draudimo. Laikraštis rašo: "Japonų publika, daugiausia studentai, kurie neseniai matė teatro veiklą apie Sugiharą, buvo sužavėti jo istorija. Lietuvos valdžia pakvietė šį japonų teatro kolektyvą suvaizdinti veiklą Lietuvoje". J.B.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška iriša
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 850.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Sustojo Gargžduose

Prezidentas A. Brazauskas, vykdamas į Latviją, gruodžio 2 d. sustojo Gargžduose. Jis čia susitiko su Klaipėdos rajono tarybos nariais, apylinkių tarybų pirmininkais, viršaičiais, įstaigų ir organizacijų vadovais. Kalbėta vidaus ir užsienio politikos klausimais.

Prezidentų susitikimas

Susitikime su Latvijos prezidentu Gunciu Ulmaniu sutartos abiems kraštams rūpimos problemos – pareiškė Lietuvos prezidentas A. Brazauskas, grįžęs iš Latvijos, kaip praneša ELTA.

Susitikimas įvyko gruodžio 2 d. nedideliame Baltijos pajūrio miestelyje.

Svarbiausia pokalbių tema – Baltijos valstybių veiksmų koordinavimas, nustatant ir plečiant santykius su kaimyninėmis valstybėmis. A. Brazauskas supažindino G. Ulmanį su savo vizito Švedijoje rezultatais. G. Ulmanis su panašiu vizitu vyks į Suomiją. Pasak prez. A. Brazausko, abi Baltijos valstybės yra už dar glaudesnę bendradarbiavimą su Šiaurės tarybos valstybėmis. Aptarti ir visų trijų Baltijos valstybių tolimesnio bendradarbiavimo klausimai. Buvo aptarti terminalo statybos bei Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos pertvarkymo reikalai.

Gyvybiniai interesai

Keturios dešimtosios politinės partijos pasiuntė prezidentui A. Brazauskui memorandumą dėl Lietuvos užsienio politikos principų. Opozicinės politinės partijos esančios susirūpinusios, kad užsienio politikos neužimtų vienpartinė politika. Šiuos būkštavimus kelia aukštų Lietuvos pareigūnų pareiškimai, kad užsienio politika turi būti konfidenciali, skelbiama tendencija ir jau pastebima mėginimų santykius su Rusija bei kitais kraštais tvarkyti administracinių lygiu, perleisti sprendimus įvairioms žinyboms.

Memorandumo autorių nuomone, šiuo metu bent dviem kryptimis būtina nedelsiant atskleisti vykdomos politikos turinį. Tai Lietuvos įjungimas į Vakarų Europos gynybos, ekonomines ir kitas sistemas, bei Rusijos interesų Lietuvoje grėsmė. Su Rusija galima derėtis, sakoma memorandume, tik dėl išvedamos kariuomenės tranzito per Lietuvą ir tik Rusijai paskelbus sprendimą dėl Karaliaučiaus srities demilitarizavimo terminų ir Lietuvai gavus NATO kraštų garantijas.

Svarbiausios nuostatos – surasti bendras Lietuvos valstybės pozicijas, atitinkančias saugumo ir kitus gyvybinius Lietuvos interesus.

Memorandumo autoriai neigia diplomatinio konfidencialumo, bet reikalauja aiškiai suformuotos valstybės pozicijos svarbiausių užsienio politikos kryptių atžvilgiu ir visuotinio jų viešumo.

"Tikslai visų pagrindinių politinių partijų apsvartyti ir sutarta politika gali būti laikoma nacionaline" – pabrėžiama memorandume.

Memorandumą pasirašė Lietuvos tautininkų sąjunga, Demokratų partija, Krikščionių demokratų partija ir Tėvynės sąjunga.

Pakviestas Izraelio seimo pirmininkas

Gruodžio 2 d., kaip skelbia ELTA, Lietuvos seimo pirm. Č. Juršėnas priėmė Izraelio tautos ambasadorių delegaciją, kuriai vadovauja Izraelio parlamento narė M. Liubertska. Ši delegacija užsienio kraštų supažindina su taikos procesais Artimuosiuose Rytuose, pirmaisiais, su Izraelio ir Palestinos išsivadavimo organizacijos taikos sutarties įgyvendinimo galimybėmis.

Delegacijos narys, užsienio reikalų ministerijos Europos departamento vadovas M. Gordonas, gimęs Vilniaus žydų gėte, įteikė Č. Juršėnui Izraelio premjero J. Rabin ir Palestinos išsivadavimo organizacijos vadovo J. Arafat pasirašytų taikos sutarties dokumentų kopijas.

Č. Juršėnas sakė delegacijai,

kad Lietuvos seimas pasiryžęs bet kuriuo metu priimti Izraelio parlamento delegaciją, kuri padėtų svarstyti nacių kolaborantų okupuotoje Lietuvoje atsakomybės klausimą. Seimo pirmininkas pakvietė Izraelio parlamento pirm. S. Veis kitais metais aplankyti Lietuvą su oficialiu vizitu.

Prašo pratęsti

Vidaus reikalų ministeris R. Vaitekūnas ir generalinis prokuroras A. Paulauskas paprašė, kad seimas pratęstų išankstinio (prevencinio) sulaikymo įstatymo galiojimo laiką. Gruodžio 2 d. seime R. Vaitekūnas ir A. Paulauskas padarė ataskaitas, kaip buvo taikomos šis įstatymas. Jis buvo priimtas š. m. liepos mėnesį ir galiojimo laikas baigiasi gruodžio 31 d.

Ataskaitoje pažymima, kad kriminologinė būklė Lietuvoje tebėra grėsminga. Nusikalstamumas įvyksta kas dešimtos minutės, o sunkūs nusikaltimai – kas dešimtos valandos. Remiantis šiuo įstatymu, likviduotos ar išskaidytos didelės nusikaltėlių grupės Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, taip pat Alytaus, Marijampolės bei kituose rajonuose. Sulaikyti 256 asmenys, išskeltos 103 baudžiamosios bylos.

Ministeris ir prokuroras sutiko su kai kurių seimo narių mintimis, kad šį įstatymą reikia tobulinti. Reikalingos teisinės normos, kurios nustatytų būtinybę atlyginti skriaudą asmenims, jeigu paaiškėtų, kad įtarimai suimtojo atžvilgiu nepagrįsti.

Įstatymo galiojimo pratęsimas bus svarstomas seime tada, kai paaiškės konstitucinio teismo sprendimas, ar jis neprieštarauja Lietuvos respublikos konstitucijai.

Išėjo paskutiniai kariškiai

BNS pranešimu, lapkričio 29 d. Lietuvoje nebeliko nė vieno Rusijos kariškio. Taipogi visi buvę karišiai pastaliai perduoti Lietuvos vyriausybės žiniai. Pasak Lietuvos krašto apsaugos ministerijos karinių pastatų inspekcijos viršininko kapitono A. Puvaskio, paskutiniai Rusijos kariuomenės šaudmenų sandėliai Linkaičiuose, Radviliškio rajone, buvo perimti lapkričio 26 d. Čia buvo, pagal susitarimą, iki metų pabaigos likę dirbti 130 Rusijos kariškių. Jie darbus užbaigė vieną mėnesį anksčiau. Rusai išsivežė viską, net ir tą, ką anksčiau buvo pasižadėję palikti.

Derybos su Rusija

BNS pranešimu, lapkričio 18 d. Jūrmaloje pasibaigė eilinis Latvijos ir Rusijos pasitarimų susitikimas. Pasirašyti septyni susitarimai. Rusijos delegacijos vadovas S. Zotovas pareiškė, kad pasirašytas susitarimas dėl socialinės rusų kariškių apsaugos. Kalbama ir apie atstiatydinusių kariškių apsaugą, tik likę nesuderinti kai kurie susitarimo punktai. Šis susitarimas būsiąs užbaigtas gruodžio mėn. per kitą delegacijų susitikimą.

Kiti susitarimai liečia Rusi-

jos pramonės įmonių veiklą Latvijoje, bendradarbiavimą transporto srityje, valstybinės sienas.

Pasiūlė datą

Taline lapkričio 18 d., kaip praneša BNS, pasibaigė eiliniai pasitarimai tarp Estijos ir Rusijos delegacijų. Buvo pasirašyti du susitarimai dėl standartų ekonomikos srityje ir kultūrinių vertybių apsaugos.

Rusijos delegacijos vadovas V. Svirinas žurnalistams pareiškė, kad pasibaigus derybų posėdį galima vertinti kaip pasirašymą abiejų kraštų prezidentų susitikimui. Sakėsi, negalįs pasakyti tikslios datos. V. Svirinas nesupranta, kodėl Estija nenorinti pasirašyti praktiškai paruoštą susitarimą dėl pasienio teritorijų normalaus veikimo užtikrinimo. Estija esą kritikuoti Maskvą dėl žmogaus teisių pažeidimų Pečioros srityje. Ši sritis Stalino buvo prijungta prie Sov. Rusijos respublikos.

Maskva taipogi norinti pasirašyti susitarimą ir dėl pilietybės suteikimo tvarkos.

Estijos delegacijos vadovas J. Luik atsisakė komentuoti Rusijos delegacijos pasiūlymą išvesti Rusijos kariuomenę iš Estijos iki 1994 m. rugpjūčio 31 d. Tai esąs labai svarbus klausimas, kuris turi būti apsvartytas vyriausybėje ir parlamente.

Naujas ekonomikos komiteto pirmininkas

Seimo ekonomikos komiteto pirmininku išrinktas LDDP frakcijos narys Vidmantas Zimnickas. Jis pakeitė atstataudinusį Kazimierą Antanavičių. Spaudos konferencijoje naujasis pirmininkas pareiškė, kad Lietuvos pramonė iš esmės merdi, sakė, kad infliacija šiais metais pasiekė 160 nuošimčių. Pasisakė už valdymo išlaidų mažinimą. Tačiau prezidentūros, seimo, ministerijų ir žinybų darbuotojų tarnybiniai atlyginimai turėtų būti padidinti iki 50 nuošimčių.

Ekonomikos ministerijos duomenimis, vidutinis darbo atlyginimas spalio mėn. Lietuvoje buvo 226 litai, Latvijoje – 361 litas, Estijoje – 406 litai.

Valstybės biudžetas

ELTOS pranešimu, Lietuvos valstybės 1994 m. biudžetą numatoma 2392,6 milijono litų pajamų. Šios pajamos galėtų būti papildytos 640 mil. litų – nuspręsta Seimo biudžeto ir finansų komiteto posėdyje. Tų papildomų lėšų šaltinis – mokesčiai: "Mes numatome ne tiek didinti mokesčius, kiek siekti, kad visi sumokėtų tiek, kiek kam priklauso" – sakė ELTAI komiteto pirm. K. Jaskelevičius. Esą galima gauti daugiau mokesčių už įvežamus alkoholinius gėrimus, nes jie iki šiol "įvežami ir kontrabanda, dažnai klajojamos etiketės". Muitinėms įrengti, jų darbui gerinti siūloma papildomai skirti 15 mil. litų, vidaus reikalų ministerijai – 7 mil. litų, žemės ūkiui 150 mil. litų.

J. Andr.

AŲA OTONUI TAMOŠAUSKUI

mirus,

žmoną ALDONĄ, dukrą DANĄ, sūnus – EDVARDĄ ir HENRIKĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiu –

L. Karbūnienė

PADĖKA

Ji buvo vienintelė man – aš buvau vienintelė Jai, Ryšys niekad tarp mūsų nenutrūko, tik negalėjau mirtis perskirti mus.

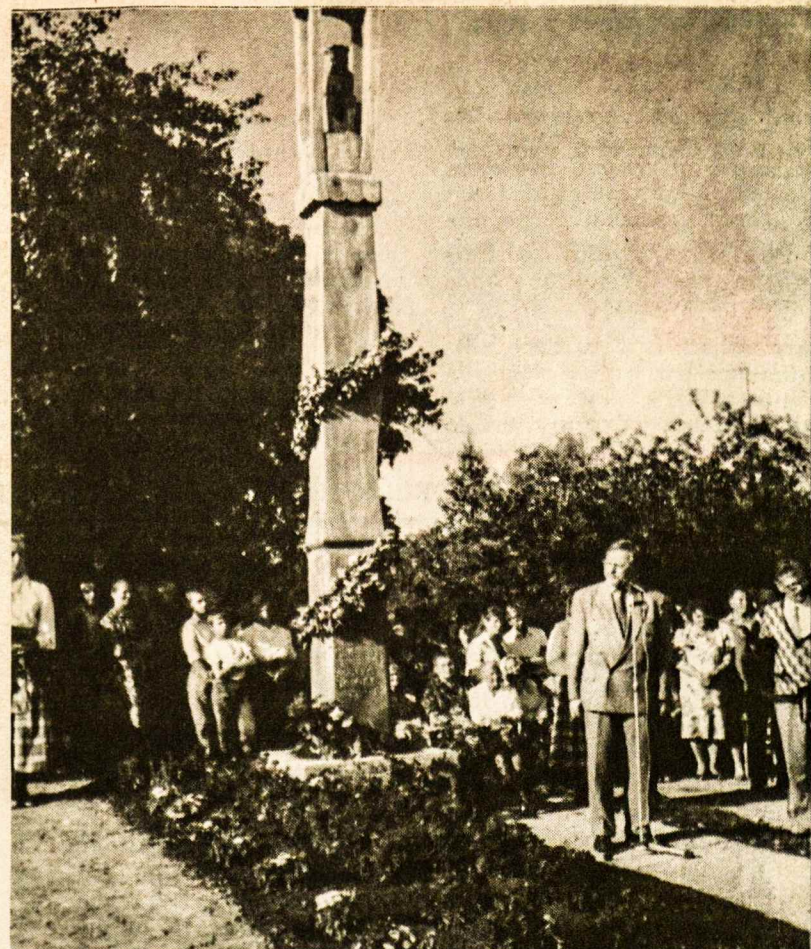
1993 m. spalio 14 d. Lietuvoje, Biržuose mirė mano vienintelė sesuo

AŲA STASĖ KRUOPYTĖ.

Užjautusiems mane šią skausmo valandą raštu bei žodžiu, Mišias užsakiusiems ir ranką paspaudusiems nuoširdžiai dėkoju.

Ačiū visiems.

Lidinti sesuo – Bronė Kruopytė-Palilionienė

Kalba prof. VYT. LANDSBERGIS prie prof. A. Šapokos garbei pastatyto medinio paminklo Grybeliuose, Utenos rajone, 1993 m. rugpjūčio 15 d. Nuotrauka gauta iš Leono Baltušio, kurį jam atsiuntė Janina Jazgevičienė iš Utenos. Jos sūnus, sausio 13 d. pasipriešinimo dalyvis, yra pusiau suparalyzuotas

AŲA BRONIUI AUŠROTUI

mirus Floridoje,

jo brolių VYTAUTĄ AUŠROTĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

A. Aperavičienė
V. V. Paškai

AŲA BRONIUI AUŠROTUI

mirus,

broliui VYTAUTUI ir žmonai SIGITAI bei jų šeimai, artimiesiems, giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą –

J. Č. Kurai
E. P. Žuliai

O. L. Rimkai
B. Znotinienė

D. Zulonienė

AŲA VYTAUTUI DARGUŽUI

Winnipege mirus,

žmonai STEFAI, dukrai LYDIJAI, sūnui RIMUI, broliui VACIUI ir kitiems giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą –

Joana Lasienė

Delfina Zulonienė

J. Č. Kurai

PADĖKA

MAMOS, ŽMONOS IR DRAUGĖS

AŲA DANUTĖS MAŠALAITYTĖS-ŠALTMIRIENĖS

netekties valandomis ir dienomis, suteikiant mums paguodos oriai pakelti tą taip žmogišką neišvengiamybę, giliai dėkojame Tėvams pranciškonams už visas paslaugas, pažįstamiems, bičiuliams, giminėms, be galo dosniai prisidėjusiems įvairia globa bei rūpesčiu, maldomis, gėlėmis, aukomis.

Gailė Šaltmiraitė,
Mirga Šaltmiraitė-Dvarionienė
Vladas Šaltmiras

PADĖKA AŲA PETRUI BABINUI

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. J. Liaubai, OFM, lankiusiam velionį namuose; dėkinga už maldas kapinėse ir laidotuvių namuose. Labai ačiū A. V. Paulioniams už giedojimą Mišių metu. Ypatingai dėkoju P. Pranskevičiui ir L. Kleviui už nepaprastai didelį rūpestį sunkioje valandoje.

Nuoširdus ačiū visiems dalyvavusiems Rožinio maldose ir Mišiose bei palydėjusiems įvairių kapines; dėkoju už aukas ir gėles.

Nuoširdi padėka p.p. Mačiams už paruoštus pietus, visoms ponions už pyragus ir paslaugas laidotuvių metu, taip pat karsto nešėjams.

Pasilieku visiems dėkinga –

žmona Danutė

Prieškalėdinės nuotaiškos Europoje

KAZYS BARONAS, Vokietija

Šalčiai

Po lietingų spalio mėn. dienų Europą lapkričio mėn. antroje pusėje staiga pasiekė Sibiro šalčiai, atslinkdami net į Prancūziją, Italiją ir kt. pietinius kraštus. Ypač nukentėjo Bosnija ir jos gyventojai. Tiesa, jie aprūpinami, naktimis mėtomais iš lėktuvų, maisto, šiltų drabužių bei anklodžių siuntiniais, tačiau tas yra tik lašas ant karšto akmens. Kenčia vaikai, seneliai. Vokiečių spauda praneša, kad nuo šalčio Vakarų Europoje mirė jau 50 žmonių. Tai benamiai, dauguma nakties poilsį rasdami ant šaligatvio, atsiguldami ant ištiestų kartono dėžių, užsiklodami lengvu apsiaustu. Vokiečių televizija parodė tokių "Penner" (taip vokiečiai vadina benamius) gyvenimą po tiltu pastatytoje palapinėje, apšildant savo kūną prie ugniakurio pigiu vynu, pigia degtine. Susėdę keturi-penki benamiai (jų tarpe ir moteris) kritikuoja Vokietijos vyriausybę, kuri daugiau dėmesio skiria atvykusiems trečiojo pasaulio pabėgėliams, suteikdama jiems prieglaudą kareivinėse, pastatytose su visais patogumais specialiose patalpose, aprūpinama maistu ir net kišenpinigiais.

Benamiai

Vokietijos "penneriai" sako daug tiesos, nes jie čia yra dirbė ir mokėję pajamų mokesčius. Sugrįvus šeimos gyvenimui ar susidraugavus su dievaikiu Bachu, jie turėjo atsišukti nuo visuomeninio vokiečių gyvenimo, gaudami mažą mėnesinę pašalpą (užtenka tik vienai savaitei), daugiau sia papildydami savo kišenę elgetavimu miesto gatvėse, sekmadieniais prie šventovių. Vien tik Frankfurte tokių benamių skaičius siekia daugiau kaip 5 tūkst.

Ir mano gyvenamame 32 tūkst. gyventojų miestelyje jų yra geras "dešimtukas". Prie klebonijos suolo jie susirenka apie 12 val., laukdami sriubos, duonos. Dalintojai yra vikaras, klebonas, šeimininkė. Televizijoje mačiau kaip Frankfurte dalija maistą katalikų ir evangelikų kunigai.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

Sunku ir Lietuvoje

Atrodo, kad negeresnė padėtis yra ir Lietuvoje. Miuncheno liberalinis dienraštis "Sueddeutsche Zeitung" lapkričio mėn. 25 d. rašė, kad maltiečių pagalbos Hamburgo sk. numato Lietuvoje atidaryti neturtingiems "sriubos virtuves", išduodant per dieną 600 maisto daivinių.

Jau dabar veikia dvi virtuvės Vilniuje ir Vilkaviškyje. Toliau dienraštis rašo, kad beveik 1,8 mil. Lietuvos gyventojų gyvena žemiau pragyvenimo minimumo. Lietuvoje didelis trūkumas šiltų drabužių, medicinos, maisto ir kuro. Laikraštis pabaigoje pažymi, kad vyriausybės potvarkiu, privačių butų temperatūra negali siekti daugiau kaip 13°C (apie 54°F).

Pirkiniai Kalėdoms

Šalčiai Vakarų Europoje neatbaido žmonių nuo prieškalėdinės apsipirkimo karšligės. Juos vilioja įvairios palviais blizgučiais papuošti langai, kalėdiniai muzikos garsai, Kalėdų seneliai su varpeliu, gatvėse papuoštos eglutės, kurių šiemet numatoma išskirti daugiau kaip 20 milijonų. Vokiečiai sako, kad be dovanų ir eglutės negali būti Kristaus gimimo šventės.

Kas daugiausia perkama? Atrodo, kad pirmąją vaikų žaislai, toliau įvairius elektroninius prietaisus, deimantus, auksas (jis palyginus pigus), žieminiai drabužiai, sportinė apranga, kailiai.

Rankas "trina" žiemos sportinių įrengimų savininkai, nes meteorologai pranašauja šaltą žiemą, daug sniego. Jau lapkričio mėn. antroje pusėje Alpe, Bavarijos kalnuose atidarytos slidinėjimo vietos. Sniego pakanka ir Švabijoje.

Vokiečių spaudoje

Iš lietuviško pasaulio daug žinių neturime. Tik didesniuose laikraščiuose pasirodė pranešimai "aus Wilna" (Taip vokiečiai vadina mūsų sostinę), kad čia buvo atvykęs Rusijos min. pirm. V. Černomirdin. Pasirašytos įvairios sutartys. Mažiau svarbius užbaigęs žemesnio rango pareigūnai. Taip pat pranešama, kad Baltijos kraštų karinės pajėgos nutarė įsteigti bendrą batalioną. Atrodo, kad jos eina panašiu Vokietijos-Belgijos-Prancūzijos keliu. Vokiečiai spėja, kad tokia pradme baltiečiai nori įsijungti į NATO eiles. Vokietijos užs. reik. min. Kinkel tvirtina, kad Baltijos valstybių kelias į NATO yra labai ilgas.

Šia proga visiems "TŽ" skaitytojams švenčių proga siunčiu nuoširdžiausius linkėjimus, laimingų ir sveikų 1994 m.!

Lietuvos ambasadorius Jungtinėms Amerikos Valstybėms ALFONSAS EIDINTAS, pakeitęs ilgametį, dabar į Romą perkeltą ambasadorių Stasį Lozoraitį

Pagalbos prašymai ir apgaulės

Ne kartą girdime Lietuvoje kenčiančių žmonių balsą, ieškantį viltį teikiančios paramos iš užsienyje gyvenančių tautiečių. Deja, Lietuvos žmogus nežino, kad palyginti mažas skaičius tautiečių, kurie dar turi lietuvišką sąmonę bei rūpinasi Lietuvą liečiančiais reikalais. Ant šios saujelės pečių dedamas viltį teikiančios pagalbos šauksmas su pasitikėjimu, kad jinai pajęs įveikti visas negalias ir atsilieps. Dėl nežinojimo ir nepakankamo išėjvijos gyvenimo bei sąlygų pažinimo tikimasi visko, nes gyvenama Vakaruose, kur viskas yra įmanoma.

Išėjvija patyrė ir daug nusivylimų, kai gerasirdžiškumas buvo išnaudojamas. Kai noras padėti buvo piktnaudžiaujamas, pasisavinant visuomenės taikytą pagalbą savo interesams. Taigipogi patirtai nemažai atvejų, kai atvirumas pagalbos šauksmui iš Lietuvos apgaulės ir melo būdu buvo išnaudotas pasipinigavimui, paskelbus neegzistuojančias operacijas reikalingus vaikus ir vyresnietis. Visa trejų su puse metų patirtis daugeliui geradarių išėjvijoje paliko gilų kartėlį ir baimę vėl teikti pagalbą.

Nors pamokos gal ir skaudžios, tačiau visiems žinoma padėtis Lietuvoje: kur sparciai vyksta visuomenės sluoksniavimasis ir pasiturinčių klase ir vargdenius, kurie skursta. Taigi pagalbos šauksmų negalima automatiškai atmeti, tačiau reikia kruopščiai ir atsargiai dėl jų autentiškumo išsiaiškinti ir tada imtis darbo, pagal išgailes padėti.

Vienas tokių autentiškų pagalbos ieškančių vienetų yra Kaune įsisteigusi bendrija "Viltis". Ji veikia ir Vilniuje, ir kituose miestuose Lietuvoje, tačiau iš rajonų pasigirsta nusiškundimai, kad ateinanti parama lieka centruose, o tai dažniausiai reiškia Vilniuje. Ir tai yra suprantama, nes išėjvijos teikiama pagalba yra lašas poreikių jūroje, ir pagalbos ten, kur siunčiama, nepakanka.

Dėl to ja ir nesidalinama toliau, nes dažniausiai jau nebėra kuo dalintis. Užtat yra labai tikslu įgyvendinti Pasaulio lietuvių bendruomenės projektą suporuoti išėjvijos lietuvių pagrindinius centrus su įvairiais miestais bei rajonais Lietuvoje, kad tas išėjvijos dėmesys bei konkreti pagalba sklistų pastoviai ir kuo plačiau. Kanadoje miestų poravimo projektą, kiek žinoma, pavesta rūpintis KLB valdybai.

Kauno organizacija "Viltis" verta ypatingo mūsų dėmesio, nes tai pavyzdys, kaip įmanoma suorganizuoti savišalpą Lietuvai. O tokių pavyzdžių Lietuvai labai reikia, nes sunkiais ekonominiais laikais socialinė rūpyba nelaikoma pirmąjančia rūpesčio sritimi.

"Viltis" jungia šeimas, turinčias protiškaai atsilikusius, protinę-fizinę negalią kenčiančius vaikus ir išaugusius iš vaikiško amžiaus asmenis. Daugelis šių vaikų nesugeba patys pavalgyti, apsirengti, apsitarauti. Organizacija išgyvena

pirmuosius sunkius savarankiškumo metus. Tėvai ir šeimos susijungę, kaip rašo jų pirmininkė J. Šimanauskienė, "tam, kad išsivaduotume iš mūsų slegiančių keturių sienų, kartu pakeltume skausmą, ieškotume ir atrastume kelius, kaip pagelbėti tai šeimai, kuri nuėjo ilgą kančios ir vilties kelią, ir kaip padėti tai, kuri dar tik pateko į jį".

Šiuo metu organizacija jungia per 100 šeimų. Po ilgų ir didelių pastangų jai pažadėtas buvęs vaikų darželio pastatas Kaune. Jame norima įkurti "Vilties namus", kuriuose būtų galimybė vaikams ir tėvams susiburti, rasti atramą, gauti žinių, išklausti pamokų. Ketinama kviesti specialistus, kurie padėtų gerinti šeimose psichologinį klimatą, mokyti tėvus atlikti mankštą, masažus, kaip elgtis epilepsinio priepuolio atveju, teikti vaikams būtiniausias medicininę pagalbą. Ketinama vaikams sudaryti auklėjimo programą, meninį, muzikinį išsilavinimą-terapiją. Vyresnietis dirbtų užimtumo grupėse (vaikai virš 14 m.). Jie bus mokomi įvairių darbėlių, kad galėtų būti užimti ir jaustųsi reikalingi.

J. Šimanauskienė rašo: "Pajuntame, mes, tėvai, šeimose auginantys tokius ypatingus vaikus, esame niekam nereikalingi, esame tik našta ir ekonominis nuostolis. Mums sunku ir todėl, kad iki šiol buvo teigiama, jog visi protiškaai atsilikę vaikai gimsta tik degradavusiose šeimose, po to jie atiduodami į internatus – ir

Lietuvos moters problemos

Sekmadienį, lapkričio 21, Lietuvių namų jaukioje Gedimino pilies salėje susirinkusieji išgirdo kaunietės dr. Rūtos Smailienės paskaitą "Šiuolaikinės Lietuvos moters problemos". Klausytojams buvo malonu jausti, kad ši tema paskaitininkei yra labai gerai žinoma, skauda ir sava. Ji, kaip Kauno miesto tarybos atstovė, "Caritas" narė, daug energijos, iniciatyvos, širdies ir išradingumo parodė, kad Kaune būtų atidaryti nakvynės namai, slaugos ligoninė, sriubos lėkštės valgykla. Benamiai, vargšai randa čia prieglobstį ir pagalbą.

Paskaitos pradžioje dr. R. Smailienė trumpai nusakė moters padėtį sovietinėje Lietuvoje. Moteris turėjo laikyti visus keturis namo kampus. Darbas, namų rūpesčiai, stovėjimas ilgose, nesibaigiančiose eilėse, vaikų auginimas bei auklėjimas – viskas gulė ant moters pečių. Kad palengvintų savo našta, moteris atsisakė gimdyti, vaikų auklėjimą patikėjo valstybei – lopšeliams, darželiams, mokykloms, kuriuose viešpatavo prisišaukštinimo, ateizmo, melo psichologija. "Nekaltinkite mūsų ir mūsų vaikų dėl to, mes esame tokie, kokius mus išauklėjo", – pasakė paskaitininkė, bet pridūrė, kad Lietuvos žmonės yra pilni vilčių ir noro pakeisti save. Juk Lietuva atgimsta, o su ja turi atgimti ir tauta.

problema išspręsta. Dar ir dabar vyksta pagalbos internatams vėjus. O mes, šeimos auginantys tokius vaikus, paliekami kariatai su liga, su nepriekliais, su biurokratija ir visomis kitomis negandomis vieną vieną su savo vaikelium ant rankų".

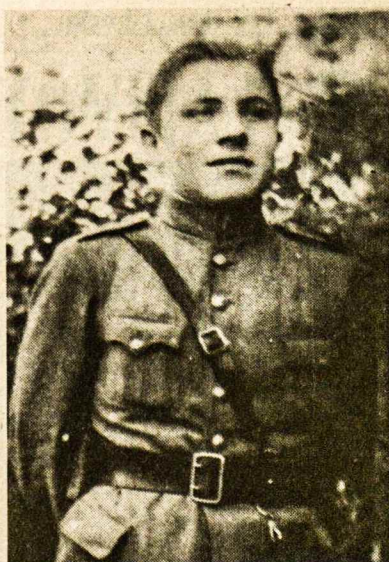
Kaip puiku būtų Kalėdų proga sustiprinti viltį šios organizacijos tėvams, kad jų darbas ir noras savo šeimos aplinkoje išlaikyti šiuos ypatingus vaikus neliuktų be atgarsio. Pagalba gali būti labai priinama ir konkreti, įjungianti ir jauniausią šeimos narį, kuris sutiktų skirtis su savo daiktai, ar padovanoti naujus reikmenis: vaikiškų knygėlių skaitymui ar be žodžių su spalvingais paveikslukais, medžiagos piešimui, meno pamokoms (dažų, žirklių, spalvotas lipdymui molis ir t.t.).

Adresas: Joana Šimanauskienė, pirmininkė, Varpo 6-8, Kaunas 3028, Lithuania. Jos telefonas Kaune: 73-55-48.

Iki šiol iniciatyvą parodė Toronto Prisiškelimo parapijos Labdaros sekcija, kuri kas sekmadienį renka dovanėles. Tikimės iniciatyvos imsis ir kitur gyvenantys lietuviai bei šeštadieninės mokyklos.

Šių Kalėdų proga suteikime viltį šios organizacijos tėvams, kad jų darbas ir pastangos neliuktų be atgarsio.

Gabija

Partizanas BRONIUS ALŪZAS-BEDALIS, Žemaičių apygardos vad. adjutantas, žuvęs 1953 m. rugpjūčio 23 d. prie Varnių

Žemaičių partizanams prisiminti

Vieskelius nuplovėm asarų upeliais
Ir kiekvieną pedą laistėme krauju.
Mes Tave išpirkom. Sunkus Tavo kelias
Tu gyvensi amžiais rytmečiu nauju.
Nešim iš Tėvynės, neišves mus niekas
Paskutinę pedą glausim prie širdies.
Tvirtėsi šiandieną negu vakar liekam,
Greit mums laisvės rytas savo ranką ties.

1948 m. partizanų daina

Varnių apylinkės gyventojai stato Varniuose paminklą žuvusiems, gatvėse išmėtytiems, tardymo metu nukankintiems, karštai mylėjusiems Lietuvą didvyriams. Šis paminklas, kurio patatymas kainuoja \$700, primins ateities kartoms, kaip Žemaičių apygardos partizanai kovėsi su okupantu ir pristabdė rusų-kolonistų antplūdį ir mūsų Tėvynę.

...O mirštant neraudos mama anei sesuo...
Niekas kapo nesupils ir kryžiaus nestatys.

Pagalviu pasiliks sunkus laukų akmuo,
O patalas – kraujuotas gatvės grindinys.
1950 m. partizanų daina

Lietuvos generalinis konsulas Kanadoje Haris Lapas skiria \$100 paminklo statybai ir kviečia kitus prisidėti prie pilnos \$700 sumos sudarymo. Inf.

Generolo STASIO RAŠTİKIO ir žmonos ELENOS palaikai (urnose) prie Nežinomo kareivio kapo Kaune. Nuotr. Kęstutis Jurelis iš "Lietuvos aid"

Nauji žemiausių atlyginimų nurodymai

Nuo pirmos 1994 metų sausio mėnesio savaitės (sigalios šie žemiausi atlyginimai:

	Nauji atlyginimai	Buvę atlyginimai
Paprasto darbo atlyginimas (įskaitant namų priežiūros ir derliaus nuėmimo darbininkus)	\$6.70*	(6.35)
Studentai iki 18 metų	6.25*	(5.90)
Alkoholinių gėrimų padavėjai	5.80*	(5.50)
Medžioklės/Zvejybos vadovai	67.00**	(63.50)
Medžioklės/Zvejybos vadovai	33.50#	(31.75)

*valandinis; ** diena virš 5 val.; # iki 5 val.

Aukščiausia kambario ir maisto vertė, apskaičiuojant žemiausius atlyginimus, (sigalios paprastiems darbininkams nuo 1994 m. sausio mėn. pradžios:

Kambarys – atskiras (savaitei)	\$31.00	(29.40)
– bendras (savaitei)	15.50	(14.70)
Maistas – (vienam kartui)	2.50	(2.35)
– (savaitei)	52.50	(49.35)
Kambarys ir maistas (savaitei)		
– su atskiru kambariu	83.50	(78.75)
– su bendru kambariu	68.00	(64.05)
Apygyvendinimas (savaitei)		
tik derliaus nuėmimo darbininkams		
– su patogumais	97.15	(92.10)
– be patogumų	71.70	(67.95)

Jeigu norite daugiau sužinoti, kreipkitės į vietinį darbo ministerijos skyrį.

Ontario

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE
V.I.M. PARCEL
V.I.M. EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A,
Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland,
Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

Anna Kusyj,
40 Facer St., St. Catharines,
Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

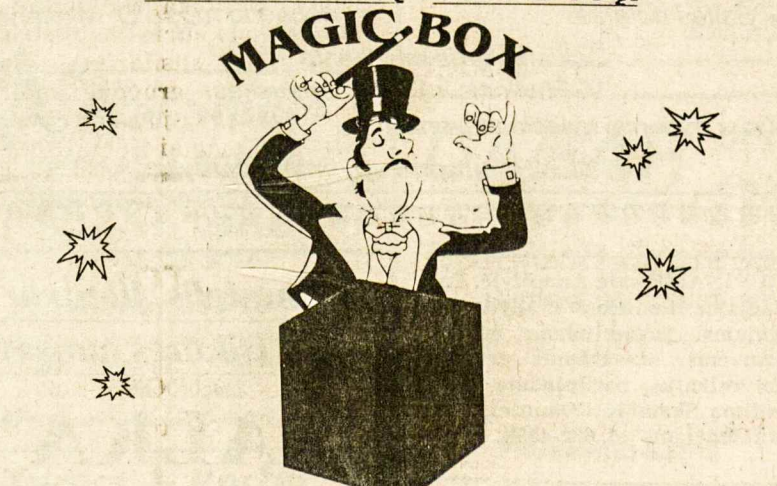
Panorama Travel Agency, 363 Vine St.,
St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines,
Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton,
Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius (Lietuvą Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

Supažindiname su nauja MAGIC BOX savoka. Tai ekonomiškiausias ir veiksmingiausias būdas pristatyti jūsų siuntinius į LIETUVĄ.

Mes jums parūpinsime beveik 3 kub. pedų dėžę MAGIC BOX, kurią jūs galėsite talpinti kiek norėsite ir jums kainuos

TIK \$6 už kub. pedą pilus \$11 pristatymas.

Bet kokio skaičiaus siuntinių pristatymas (namas tuo pačiu adresu iki 50 kg) \$11.

MAGIC BOX yra gaunama nemokamai. Mes iš jūsų paprašysime \$1 užstatą, kurį paskui grąžinsime. Klientams, gyvenantiems Jane-Dufferin-Dundas ir Lakeshore gatvių rajone, turime dar vieną malonų patarnavimą – mes atvešime jums (namas MAGIC BOX ir paimsime jau paruoštą nemokamai.

Polimex kelių biurų parinks jums patogiausius persėdimus. Labai prienamos lėktuvų bilietų kainos (Vilnių).

Jums reikės tik paskambinti

Toronto: 141 Roncevalles Ave., tel. 537-791
Mississauga: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683
Scarborough: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ŠV. ANTANO NAMAI

Šv. Antano globos namai buvo atidaryti Kretingoje parapijiečių lėšomis atnaujintose patalpose. Juose jau veikia religinių reikmenų parduotuvė, įsikurs pranciškonų vienuolyno biblioteka. Šv. Antano globos namuose ateityje kringiškiais bus teikiamos ir evangelizacijos, maitinimo, dantų gydymo, laidojimo bei kitos paslaugos.

TRYŠ HIDROELEKTRINĖS

Šiaulių įmonė "Ergo" pasiūlė Kretingos rajone pastatyti tris hidroelektrines, kurių bendras pajėgumas būtų 1.000 kilovoltų. Hidroelektrinėms norima panaudoti Tūbausių, Padvarių ir Juodupėnų tvenkinius. Tokio pigios energijos kiekio užtektų netoli esančių kaimo gyvenvietėms ir žemės ūkio bendrovėms. Kretingos rajono vadovai pasiūlymų pritarė ir žada paskirti hidroelektrinėms reikalingus sklypus. Statybai neprieštarauja ir gamtos apsaugininkai. Pirmasis generatorius darbą pradės po keleto mėnesių.

SANATORIJA – UŽ STOTĮ

Lietuvos ministeris pirm. Adolfas Šleževičius ir Gudijos ministerių tarybos pirm. Viačeslavas Kebičius, susitikę Vilniuje, išsprendė paskutinę pasienio teritorijos problemą. Adutiškio geležinkelio stotis ir jai priklausanti 5,6 hektaro teritorija buvo pripažinti Lietuvai. Už jas Gudijai Druskininkuose devyniasdešimt devyneriems metams išnuomota "Baltarusijos" sanatorija. Šią valdinę instituciją buvo pasistatę Gudijai, bet pagal dabartinius įstatymus sanatorija laikoma Lietuvos nuosavybe. Gudija Lietuvai perduos ir nuo sovietinių laikų Minske saugotą geodezinių kartografinių duomenų medžiagą apie Lietuvą. Gudijos ministerių tarybos pirm. V. Kebičius taipgi sutiko sumokėti Gudijos 10 milijonų JAV dolerių skolą Lietuvai už tiktą elektros srovę. Susidariusi skola bus padengta per vieną mėnesį rubliais ir JAV doleriais. Po šio susitarimo Lietuva atnaujino jau nutrauktą elektros energijos tiekimą Gudijai.

LIETUVIŠKA NAFTA

1993 m. lapkričio 19 d. Vilniuje įvykusioje tarptautinėje konferencijoje "Lietuvos energetikos pertvarkymas" apie lietuviškos naftos telkinius kalbėjo Lietuvos geologijos tarnybos direktorius Gediminas Motūza. Jis pranešė, kad Lietuvos teritorijoje jau surasta 19 naftos telkinių. Paskutinis sėkmingas gręžinys baigtas 1992 m. balandžio mėnesį netoli Palangos esančiuose Girkaliuose. Iš kelių telkinių būtų galima išgauti po 4-5 milijonus tonų naftos. Geologai spėja, kad Lietuvos sausumos teritorijoje yra apie 140 milijonų tonų naftos, jūros dugne – apie 122 milijonus tonų. Jau surastuose telkiniuose yra 25 milijonai tonų, o iš jų išgauti būtų galima 8,5 milijono tonų naftos. Pasak G. Motūzos, Lietuvoje rasti gręžiniai vidutiniškai turi po 39.000 tonų, o JAV –

po 27.000 tonų naftos. Lietuva kasmet galėtų išgauti po milijoną ar pusantro milijono tonų kokybiškos naftos. Bendriems krašto poreikiams patenkinti jos reikia 5-6 milijonų tonų. Tad vietinė nafta kelis dešimtmečius galėtų padengti penktadalį visos paklauso Lietuvos.

ŠAULIŲ AVIACIJOS CENTRAS

Kaunas vėl taps Lietuvos šaulių sąjungos aviacijos centru. Sąjungos būstinėje susirinkusiems lakūnams bei kitiems aviacijos entuziastams jos veteranas Jonas Čepulis priminė Kaune 1936 m. lapkričio 29 d. suorganizuotą pirmąjį šaulių aviacijos būrį. Jam iš JAV lietuvių dalimis buvo gautas metalinis dvivietis lėktuvas "Sakalas". Sumontuotas Kaune, jis buvo pakirstas 1938 m. rugpjūčio 12 d. Šaulių aviacijos būrio branduolį tada sudarė 300 narių. Apie dabartinio būrio atkūrėjų pastangas Daina Levickaitė "Kauno laike" pasakoja: "Dabar pradėti reikia viską iš pradžių – nuo svajojančių pakilti į dangaus žydrinę keturiolikmečių. Pradėti galima ir avia-modelizmu, kad išugdytume mąstantį inžinierį, konstruktorių, pilotą ar technologą. Iš pradžių būtų vienas visus vienijantis būrys. Vėliau jis galėtų skirtis ir lakūnų, sklandytojų, parašiutininkų, skraidųjų padalinių. Kalbėta ir apie ryšius su karinėmis, sportinėmis struktūromis. Nutarta priimti Šaulių aviacijos būrio programą, sudaryti nuostatus. Būrio nariai neturi būti dvasios paliegaliai, o drąsūs ir tvirti, kultūringi, naudingi lietuvių tautai vyrai. Prašoma pagalbos, laukiam pasidūmų ir iš eilinių lakūnų. Išrinkta būrio koordinacinė taryba. Nutarta, jog aviacijos būrio centras turi būti Kaune".

PIRMIEJI ŽINGSNIAI

Entuziastiškai nusiteikusių aviacijos būrio atkūrėjų laukia sunkūs pirmieji žingsniai. Nė lengva bus atgauti senajame Kauno aerodrome šaulių aviacijos būriui priklausiusių aviarus. Jie darabe apgailestina atrodą po ilgo sovietų karių šeiminkavimo. Naujiems pastatyti nebėra lėšų, bet senuosius būtų galima sutvarkyti bendros šaulių tautos būdu, gavus Kauno savivaldybės sutikimą. Lietuvos šaulių sąjungos aviacijos būrio atkuriamajame susirinkime, be jau minėto aviacijos veterano Jono Čepulio, dalyvavo Dariaus ir Girėno "Lituanica" atkūręs lakūnas konstruktorius Vladas Kengsaila, jo mokiny Vytas Vainauskas, aukštojo pilotazo lakūnas Vladas Drupas, Lietuvos šaulių štabo rinktinės viršininkas Liutauras Trumpulis, praėjusią vasarą mažuoju "Piper 28 – 140" iš Čikagos Kauną per Atlantą parskridę lakūnai Edvardas Slušnys ir Jonas Juknius. Ar tas istorinis lėktuviukas pasiliks Kaune, dar neaišku. Drąsiųjų lakūnų su šiuo pirkinium pasidaryta skola vis dar yra 15.000 JAV dolerių. Šaulių aviacijos būrys norėtų įsigyti šį lėktuvą ir turėti Atlantą įveikusią mažąją "Lituanicą". V. Kst.

Lietuvių radiojalandėles Hamiltone "Gintariniai aidai" darbuotojai ir rėmėjai. Iš kairės: EDUARDAS ir LYN LABUCKAI, LIUDA STUNGEVIČIENĖ – vedėja, B. VAITIEKŪNIENĖ ir M. BIEKŠIENĖ – tartininkės; tarp jų lėšų telkimo vajuas atstovas studentas MARK MCLOUD

Hamiltono radijas "Gintariniai aidai"

1994 m. sausio 13 d. jau 13 metų, kai Hamiltono sekmadieniais iš McMaster universiteto radio stoties girdima lietuviška vienos valandos programa "Gintariniai aidai". Ją įsteigė inžinerijos studentas Edvardas Stungevičius. Jam baigus universitetą, laidoms neuilstančiai vadovauja jo mama Liuda Stungevičienė, pasitelkusi ir pagalbą jauną Edvardą ir Lyn Labuckų šeimą. Dalyvauti nuolat kviečiami ir Hamiltono naujai atvykę svečiai iš Lietuvos, įjungiami platūs Hamiltono lietuvių bendruomenės sluoksniai. Žinias iš Lietuvos siunčia jauna šeima – Vytautas ir Laima Statulevičiai.

Dėl lėšų stokos iškilo grėsmė daugiakultūriams radio laidoms. Todėl spalio 10-17 d.d. buvo paskelbtas aukų rinkimo vajuas. Administracijos pageidavimu, spalio 17 d. visos etninės laidos buvo transliuojamos angliškai. Buvo paskelbta "atvirų durų diena" (Open House). Lietuviai tikrai nustebino universiteto darbuotojus, vadovybę bei svečius savo entuziastinga parama ir dalyvavimu. Stalai lūžo nuo lietuviškų žagarėlių, grybų, ragučių, pyragų ir pyragėlių. Buvo suorganizuota ir gintaro dirbinių paroda. Visą šį grožį surengė p.p. Vaitiekūnienė ir Biekšienė. Joms talkino p.p. Mikalauskai, A. Matulies, A. Repšytė. Lietuviai surinko daugiasia aukų. Stoties vadovybei buvo įteikta \$1.650. Tuo Hamiltono lietuvių irodė "Gintarinį aidų" radio laidų populiarumą ir svarbą bendruomenės gyvenime.

KLH HAMILTONO APYLINKĖS valdybos ir kitų organizacijų iniciatyva spalio 24 d. buvo surengti pusryčiai bei loterija. Rinktos lėšos Ronald McDonald sunkiai sergančių vaikų reabilitacijos namams paremti. Surinkta \$1.680.

JAUNIMO CENTRE, kaip ir kasmet, organizuojamas NAUJŲJŲ METŲ sutikimas. Įėjimas viename asmeniui \$32.50, porai \$65. Norintiems dalyvauti laikas sekmadieniais pradėti užsakyti status.

JONO TARVYDO iniciatyva buvo suorganizuotas aukų rinkimas Medininkuose sužeistam pasienio sargybiniui TOMUI ŠERNUI paremti. Vienam likusiam gyvam, bet suluošintam visam gyvenimui Lietuvos valdžia skiria labai mažai dėmesio ir paramos. Jis su tėvais ir jaunute žmona gyvena devintame daugiabučio namo aukšte, ankštame butelyje, nepriekyptame invalido vežimėliu. Surinktas aukas su dokumentais T. Šernui, hamiltonietei vardu, perdavė Jonas Puodžius – \$2.152. Tomas atsiuntė du padėkos laiškus, už jį, rašyti nebegalinti, parašytus žmonos Rasos.

V. Nekrašienė

PAGALBA LIETUVIŠKAM VALKAM aukos: a.a. Petro Babino atminimui \$25 – A. J. Asmenavičiai; \$20 – D. M. Jonikaitė, G. B. Čizikai; a.a. Edvardo Galinio atminimui \$20 – L. V. Kybartai. Aukų mūsų veiklai \$100 – A. J. Asmenavičiai. Nuosirdžiai dėkojame.

Valdyba

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO 75-kerių metų sukaktis buvo paminėta 1993 m. lapkričio 21 d., Aušros Vartų šventovėje. Mišios, užrašytos šaulių, buvo skirtos žuvusių kūrėjų-savonorių, karių, šaulių, partizanų bei visų gyvybę už tėvynę paaukojusių intencijai. Pamaldose dalyvavo savo vėliavomis visos organizacijos. Proginį pamokslą pasakė klebonas kun. J. Liauba, OFM. Parapijos choras, vadovaujamas muz. Darius Deksnys, giedodavo tai dienai pritaikytas giesmes. Po pamaldų sugiedotas Tautos himnas ir padėtas vainikas prie Kryžiaus žuvusiems už tėvynės laisvę. P.K.

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAMŲ NAMŲ REMONTAS ir ATNAUJINIMAS
virtuvės, vonios, rūšių įrengimus, langus, duris plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t.
NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS AL MARGIS
TORONTO-WASAGA BEACH
(416) 656-4149

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

1993 metų gruodžio 31, penktadienį, 6 v.v. iki 2 v. ryto.

Hamiltono Jaunimo centre, 48 Dundurn St.N.

- Šilta vakarienė su vynu.
- Šokiai.
- Šaltas bufetas.
- 12 val. šampanas.
- Apmokamas baras.
- Vakarienę ruošia D. Mačienė.

Šokiams gros muzikantai – V. Povilonis ir V. Ramanauskas.

Visus maloniai kviečia atsilankyti –

KLH Hamiltono apylinkės valdyba

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuvėms, sutvarkome gerimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutei, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ –

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.75%
santapus 2.25%
kasd. pal. taupymo s-ta 1.75%
90 dienų indėlius 3.75%
1 m. term. indėlius 4.75%
1 m. term. ind. mėn. pal. 4.25%
3 m. term. indėlius 5.00%
5 m. term. indėlius 6.25%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.75%
RRSP ir RRIF 1 m. 4.75%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 5.00%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 6.25%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 9.50%
nekiln. turto pask. 1 m. 6.25%
nekiln. turto pask. 3 m. 8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės draudimo pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų draudimo iki \$25.000.
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių fondas Čikagoje metinį aukų rinkimą užbaigia tradiciniu pokyliu. Šiemet jis įvyko lapkričio 6 d. Martinique salėje. Metinį pokylį surengė LF valdybos vykdomoji vicepirm. Marija Remienė su savo talkininkėmis bei talkininkais. Tai buvo jau paskutinis LF pokylis šioje salėje. Kitą rudenį jis įvyks Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, kur dabar įsikūrė ir iš Čikagos persikėlus LF būstinė. Susirinkusių pokylio dalyvių pasveikino fondo tarybos pirm. Povilas Kilius, invokaciją sukalbėjo kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC, programai vadovavo jauniausia valdybos vicepirm. Ramona Steponavičiūtė. Lietuvių fondas 1993 m. stipendijoms išleido 75.900 dolerių. Jos buvo paskirtos 55 studentams, kurių 33 yra iš Lietuvos. Stipendijas pokylyje dalyvavusiems studentams įteikė LF lėšų skirstymo komiteto pirm. Marija Remienė ir tarybos pirm. Povilas Kilius. Baiginiui padėkos žodį aukotojams ir šio gražaus vakaro dalyviams tarė LF valdybos pirm. Stasys Baras.

Buffalo lietuvių klubo veiklą atgaivino jo pirm. dr. Marija Gražina Anykaitė-Slavėnienė, sušaukusi specialų narių susirinkimą 1993 m. rugsėjo 26 d. Susirinkime dalyvavo ir dr. Gintaras Zaleskis, svečias iš Lietuvos. Čikagos "Draugo" 1993 m. 208 nr. Liuda Balčius pranešė me iš Buffalo rašo: "Vienbalsiai išrinkti nauji klubo vadovai: pirmininkė – Liuda Balčius, vicepirm. Marija Michalski ir Aurelija Dolata, išdinininkė – Rita Stankus. ..." Tad išrinktos keturios moterys, turinčios lietuviškai parašytus vardus, o pavardes – su vyriškomis galūnėmis. Pranešimo autorė – pati naujosios valdybos pirm. Liuda Balčius (Miss ar Mrs.?).

Australija

A. a. Juozas Ivoška mirė 1993 m. rugsėjo 25 d. Adelaidėje, seneliu prieglaudėje "Helping Hands". Velionis buvo mokytojas, gimęs 1913 m. spalio 15 d. Petroškiu kaime prie Veisiejų, dabartiniame Lazdijų rajone. Velionis dalyvavo Adelaidės ateitininkų sendraugių veikloje. Seedorfo DP stovykloje Vokietijoje ir atvykęs Adelaidę darbovosi lituanistinėse savaitgalio mokyklose. Laidotuvių apeigas atliko Fullartono parapijos kun. Fr. Kelly. Jose dalyvavusių kelių lietuvių vardu atsisveikino su juo Australijos tuo pačiu laivu atplaukęs Vladas Dumčius. Palaikai sudeginti Adelaidės Centennial Park kapinių krematoriume.

Lietuvių klube Kanbergo lankėsi Australijon grįžęs dr. Vytautas Doniela, šešis mėnesius dėstęs filosofiją Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Pensiūnų "Paguodos" grupę jis supažindino su įvykiais Lietuvoje, atsakinėjo į jų klausimus. Tokį pranešimą dr. V. Doniela 1993 m. rugsėjo 19 d. padarė ir savaitraščio "Mūsų pastogė" popietėje Sidnyje.

Britanija

Didžiausio dėmesio DBLS tarybos suvažiavime Wolverhamptone š. m. spalio 9 d. susilaukė pasiūlytas lietuvių namų pertvarkymas Londone ir Lietuvoj spausdinamo savaitraščio "Europos lietuvis" reikalai. Su LN pertvarkymu supažindino jų akcinės bendrovės šiam tikslui

specialiai sudaryto komiteto pirm. Vladas Gedmintas. Namams pertvarkyti, kad jie vėl taptų pelningais, reikėtų pasiskolinti apie 700.000 svarų. Paskolą gauti ir remontą atlikti geriausia būtų palaipsniui. Tada jau pertvarkyta LN dalis atneštų už nuomą gaunamų pajamų. Tokiam laipsniškam projektui įgyvendinti reikėtų pusantur ar dvejų metų. Dabartiniai LN akcinės bendrovės įstatai paskolas leidžia tik iki 15.000 svarų. Juos teks pakeisti ir remonto projektą patvirtinti specialiaje akcininkų suvažiavime. "Europos lietuviui", net ir Lietuvoj spausdinamam, ir toliau reikės finansinės paramos. Jos sutartis baigiasi, o sprendimas nepadarytas.

A. a. Jonas Kuzma, pakirstas plaučių pažeidimo asbesto dulkelėmis, mirė 1993 m. rugsėjo 25 d. Crunspalio ligoninėje. Velionis buvo DBLS Manchesterio skyriaus ir šio miesto lietuvių socialinio klubo narys. Palaidotas dėl susilauktų kliūčių tik spalio 19 d. Mostono kapinėse prie lietuvių pastatytos Aušros Vartų paminklo. Gedulines Mišias vietinėje šventovėje atnašavo ir laidotuvių apeigas kapinėse atliko lietuvių kapelionas kan. Valentinas Kamaitis. Apie 40 laidotuvių dalyvių velionį prisiminė po laidotuvių susirinkę lietuvių klube. Jis gimė 1919 m. balandžio 2 d. Sintautų valsčiaus Pavarkinių kaime, Šakių apskrityje. Baigiantis II D. karui, velionis pasitraukė Vokietijon ir iš jos 1947 m. atvyko Britanijon. Šeimos neturėjo, dirbo pramonėje, darbovietėje asbesto dulkelėmis sužalodamas plaučius.

Lenkija

Lietuvių kovą su lietuvišiais Suvalkų turguje 1993 m. spalio 7 d. aprašė Lenkijos spauda, o žinią iš Varšuvos perėmė ir Lietuvos ELTA. Rašoma, kad lenkų policija Suvalkų vaivadijos Olecko vietovėje sulaukė du lietuvių. Jie Suvalkų turguje susitarė su savo tėvynainiu iš jo pirkti didelį kiekį cigarečių. Pirkinį susikrovę automobiliu, bandė išvažiuoti nesumokėję pinigų. Cigarečių pardavėjas automobilį bandė sulaukyti. Tada sukli lietuvių pirkėjai, išlipę iš automobilio, sumušė savo tautietį ir išvažiavo. Iš neaiškaus aprašymo matyti, kad cigaretės buvo perkamos ir turbūt parduodamos spekuliacijai. Neaišku tik, kas buvo didesni spekuliantai – ar jas parduodantis lietuvis, ar perkantieji.

The Loughheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje
KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas.
\$1.20 kg laivu arba \$7.00 už kubinę pėdą.
\$4.00 kg oro linija.

Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu
vieną adresą iki 50 kg tik **\$14.00**
Pervedam JAV ir Kanados dolerius ... **4%** plus pristatymas
Siunčiant virš \$2,000.00 tik **3%** plus pristatymas

* Skambinkite dėl mūsų kubinių pėdų dėžių
* 1 kub. pėdos dėžė 50 centų, 2,4 kub. pėdos – \$1.00
* Galime siuntinius paimiti iš jūsų namų
* Pristatūs siuntinius į Lietuvą, pranešim telefonu
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Telefakso patarnavimas
* Atveždami siuntinius galite atnešti išievojimo spausdintas lietuviškas knygas

Kiekvienas siuntinys yra apdraustas \$100.
Galima apdrausti papildomai.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai (905) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai (905) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertruda Usvaitai (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French (905) 871-1799
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai (514) 366-8259
Genė ir Vytautas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. (905) 643-3334 FAX (905) 643-8980

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative – atstovė pensininkų aptarnavimui). JI NEMOKAMAI atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėlių iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui į RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilvytienėi** tel. (905) 679-4578 Hamiltono.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Turi patarnavimą pristatyti jūsų artimiesiems maisto produktų siuntas, sudarytas Lietuvoje. Gavus jūsų čekį, produktai bus pristatyti nuo 5 iki 14 dienų. Jums atsiųsime Lietuvoje pasirašytą pakvitavimą. Pagal galimybės bus parinktos kuo geresnės kokybės prekės.

SIUNTINYS nr. 8

Dešra rūkyta	2 kg	Riešutai	1 kg
Kumpis rūkytas	2 kg	Šokoladas	300 gr
Cukrus	10 kg	Kava pupelių	500 gr
Miltai	5 kg	Arbata	200 gr
Ryžiai	2 kg	Šprotai	5 dėž.
Makaronai	1 kg	Aliejus augalinis	2 ind.
Sviestas	1 kg	Majonezas	2 ind.
Sūris olandiškas	1 kg	Pomidorų padažas	2 ind.
Apelsinai	2 kg	Apie 32 kg	\$110.00

Pristatom Lietuvoje žemdirbiams įvairius traktorių ir padargus. Dėl informacijos skambinkite ar rašykite Genai ar Vytiui Kairiams, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.
Tel. (905) 643-3334, FAX (905) 643-8980.

Kokie pavojai tyko Lietuvą?

Rašytojas Jonas Mikelininkas "Ateities" savaitgalyje Čikagoje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

"Ateities" savaitgalis su literatūros vakaru ir eile aktualų paskaitų Čikagoje jau rengiamas daugelį metų. Paprastai programa vyksta Čikagos Jaunimo centre ir Ateitininkų namuose Lemonte.

Šiais metais savaitgalis vyko lapkričio 5-7 d. Jis prasidėjo penktadienį Jaunimo centre literatūros vakaru, kuriame dalyvavo ir iš Lietuvos atvykęs rašytojas Jonas Mikelininkas, šiemet laimėjęs "I laisvę" fondo premiją už romaną "Nors nešviete laimėjimo viltis".

Vakara pradėjo Jonas Pabedinskas, sveikindamas visus atsilankiusius bei kviesdamas dalyvauti ir savaitgalio paskaitose. Jis taip pat priminė neseniai mirusį prof. dr. Vytautą Vardį ir prašė visus pagerbti jį susikaupimu bei malda.

"I laisvę" fondo vicepirm.

Juozas Baužys nurodė, kad fondas buvo įsteigtas 1960 m. lietuvių kultūrai ugdyti. Per 30 su viršum savo gyvavimo metų "I laisvę" fondas išleido apie 30 knygų. Dabar dar yra atiduota spaudai Daumanto laiškų rinkinys "Laisvė" ir dr. A. Daumanto anglų kalba knyga apie rezistenciją prieš sovietus ir nacius.

1990 m. buvo paskelbtas konkursas parašyti romaną, kuriame būtų pavaizduota lietuvių tautos rezistencija sunkiais okupacijos metais. Buvo paskirta 3.000 dol. premija. Konkursą vertintojai JAV-se buvo Paulius Jurkus, Vytautas Volertas, Leonardas Žitkevičius ir Česlovas Grincevičius, o Lietuvoje — Vytautas Kubilius, Vidmantas Valiusaitis ir Vanda Zaborskaitė. Konkursui buvo atsiųstas 31 rankraštis (28 iš Lietuvos ir 3 iš JAV). Vertinimo komisija turėjo daug techninių sunkumų, nes

visus rankraščius reikėjo siuntinėti iš Lietuvos į JAV ir atgal. Dėl to ilgokai užsitęsė ir pats vertinimo darbas. Komisijai viską perskaičius, tik 1993 m. vasario 15 d. Vilniuje laimėtojams buvo įteiktos premijos, būtent Jonui Mikelininkui ir Birutei Pečiokaitei-Adomėnienėi.

Rašytojas Č. Grincevičius, "I laisvę" fondo atstovas JAV vertinimo komisijoje, pasakojo, kad JAV-se kiti komisijos nariai buvo iš rytinio pakraščio, tad nebuvo galimybės susitikti ir padiskutuoti. Džiaugėsi, kad pusė konkursančių atsiųstų romanų buvo verti ne tik spausdinti, bet ir premijuoti! Buvo rūpesčio, kas būtų tuo atveju, jei komisijos nariai parinktų vis kitą autorių? Bet komisijos nariai parinko tą patį Augustino Arpo slapyvardžiu pasirašytą romaną. Lietuvoje romanų vertinimo komisija parinko Birutės Pečiokaitei-Adomėnienės romaną "Penktas: Nežudyk". Buvo nutarta premijuoti abu romanus. J. Mikelininkas rašo apie šiaurės Lietuvos partizanų kovas. Jo viename veikėjų Č. Grincevičius atpažino savo studijų draugą Bronių Krivicką, ateitininką, poetą, nors jis ten tikroju vardu ir neminimas.

Č. Grincevičius supažindino ir su pačiu laureatu J. Mikelininku. Jis kilęs nuo Pasvalio, buvęs mokytojas, švietimo ministerijos inspektorius ir konsultantas. Spausdino novelės ir romanus, kuriuose gilinasi į žmonių psichologinius pergyvenimus. J. Mikelininkas sugebėjo išvengti būtinų duoklės socializmo statybų. Č. Grincevičius pasveikino laureatą, kuris tik prieš 25 val. atvyko į JAV-bes.

Rašytojas J. Mikelininkas džiaugėsi būdamas tarp JAV lietuvių, kurie tiek padėjo Lietuvai. Sakė, jog tikisi, kad "būsime verti tos paramos ir ateityje". Jis jaučias dvasinę giminystę tiems žmonėms, kurie ejo krikščioniškų vertybių ieškojimo keliu. Būdamas Pasvalio gimnazijos

Rašytojas ČESLOVAS GRINCEVIČIUS "Ateities" savaitgalio literatūros vakare dalinasi išpuoliais apie romano vertinimo komisijos darbą. Nuotr. Rolando

Laureatas JONAS MIKELININKAS "Ateities" savaitgalio literatūros vakare Čikagoje lapkričio 5 d. skaito iš savo premijuoto romano "Nors nešviete laimėjimo viltis". Nuotr. Rolando

I klasėje, įstojo į ateitininkus. Ateitininkų svarbiausias nuopelnas sunkiausiais Lietuvai metais, kad padėjo išlaikyti žmogaus tikėjimą Dievu ir tautos ateitimi.

Toliau J. Mikelininkas kalbėjo apie ištrauką iš savo premijuoto romano, kur vienas studentas susitinka su miško broliais, kurių tarpe yra tas "poeta" (Br. Krivickas). Br. Krivicką jis pažino nuo 1939 m., dažnai sutikdavo, vienu metu net ruošėsi keltis laiveliu į Švediją. Bet Br. Krivickas apsigalvojo, kad sunkiausia tėvynei metu reikia būti su savo tautiečiais. Br. Krivickas kurį laiką dėstė Biržų vidurinėje mokykloje. Vokiečių okupacijos metais jis jau buvo pagarsėjęs rašytojas, vėliau kaip poetas. Sakė, kad yra surinkta daug medžiagos apie jį, net ir jo kapas yra surastas.

Romaną parašyti paskatino paskelbtas konkursas. J. Mikelininkas norėjo pabandyti savo laimę. Jautė pareigą romanu pagerbti Br. Krivicką, nors jo pavardė tiesiogiai ir neminima, o tik užtikinama, kad kurįs jam būdingi bruožai. Pačiame romane yra daugiau fantazijos nei autentiškų dalykų.

J. Mikelininkas perskaitė ir romano ištrauką, kurioje "poeta" (Br. Krivickas) lankosi pas miškininkus ir su jais kalbasi. Paskaitęs, atsakinėjo nemažai klausimų, ypač liečiančių B. Krivicko asmenybę.

"Ateities" savaitgalio antrąją dieną, lapkričio 6, JC Čiurlionio galerijoje J. Mikelininkas skaitė pagrindinę paskaitą "Kokie pavojai tyko mūsų nepriklausomybės dabar Lietuvoje". Čia keletas minčių iš jo paskaitos.

Šiuo metu aktualiausias lietuvių yra mūsų gyvytės nepriklausomybės išlaikymas. Kokie pavojai Lietuvą tyko? "Krizė komunistinė ir ji gali būti įveikta tik komunistiniais metodais", — pareiškė Aleksandras Zinovjevas, garsus rašytojas, filosofas, logikas ir komunizmo priešininkas, kuris maždaug prieš 25 m. buvo iš-

tremtas iš Sov. Sąjungos ir dabar gyvena Miunchene. J. Mikelininkas savo paskaitos I-oje dalyje gana plačiai nagrinėjo šį A. Zinovjevo teigimą. Idomu yra A. Zinovjevo samprotavimas, kad buv. Sov. Sąjungoje nebuvo įmanoma įgyvendinti tokią demokratiją, kaip mes ją suprantame, nes komunistinė sistema per daugelį metų yra nepaprastai pakeitusi ir sugadinusi žmogų, paversdama jį "homo sovieticus". Šie žmonės negali išsiveržti iš to, kas buvo. Todėl A. Zinovjevas prancūzų žurnalui duotame pokalbyje teigė, kad "su tokia žmonių medžiaga, kaip sovietinė liaudis, negalima nieko geresnio pastatyti, negu tai, kas jau buvo prie Brežnevo... Reikia aukštesniu laipsniu išmokyti mąstyti ir tik tada galvoti apie kitą demokratinę gyvenimą".

(Bus daugiau)

Darbsčią veikėją prisimenant

Prieš vienerius metus Toronto neteko Mažosios Lietuvos veikėjos a.a. Marijos Mėgtytės-Dambarienės, palaidotos Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje šalia kiek anksčiau amžinybėn palydėto jos vyro Jono.

Velionė gimė 1913 m. kovo 27 d. Didžiųjų kaime, Ramučių valsčiu, vienuolikos vaikų šeimoje. Baigusi gimnaziją Klaipėdoje, dirbo pašto žinyboje Šilutėje, Panevėžyje ir Vilkauskijoje. Karo metu buvo lietuvių-vokiečių kalbų vertėja įvairioms įstaigoms. Atvykusi į Kanadą 1948 m., vienerius metus dirbo ligoninėje. Atlikusi sutartį, Toronte atsidėjo lietuviškai veiklai. Evangelikų-liuteronų lietuvių Išganytojo parapijoje įsteigė sekmadienio mokyklą, buvo parapijos sekretore ir tryliką metų Moterų dr. jos pirmininke, SLA finansų sekretore, Kanados lietuvių žmogaus teisėms ginti k-to nare. Reiškėsi lietuvių namų veikloje, KLB Toronto apylinkės valdyboje, vaidino "Aitvarų" teatre, buvo nuolatine ligonių lankytoja, skautų rėmėja. Ilgus metus globojo Maž. Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus dukterį a.a. Elzė Jankutę. Už plačią visuomeninę veiklą buvo apdovanota Kana-

A.a. MARIJA MĖGTYTĖ-DAMBARIENĖ

dos valdžios skiriamu daugia-kultūrininko žymeiniu. Ištėkėjusi 1954 m. už Jono Dambaro, susilaukė dukters Kristinos, kuri uoliai eina motinos pramintais takais, nepriestarausiant, bet visur padedant jos vyrui Jonui Janovičiui (John Janowicz). Tai pavyzdys kitoms mišrioms šeimoms, į kurias paprastai žiūrima kaip į nuostolius lietuvių S.

• Didžiūsius žmones lydi kančia, kaip kalnus audra. Bet ant jų keturų kūta audros ir tampa lygumų apsauga (Jean Paul)

Antanas "Tony" Genys
232-9000
Re/Max Professionals Inc. Realtor
1 East Mall Cres., Etobicoke

PARDUODAMAS

dvių miegamųjų namas (bungalow), šviesus, labai švariai išlaikytas Bloor-Islington rajone; tik ką baigtas (rengti rūšys su atskira prausykla. Geras pirkinių pensininkų porai. Moderniški (Thermal) langai. Prie namo prijungtas garažas. Tvoros iš visų pusių. Puiki gyvenvietė jaunai šeimai. Arti poezinio.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltono ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 880 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefonas	Skambinkite
apylinkių numeriai:	U.P.S.
416, 519, 705	1-800-668-7100
613, 514	1-800-465-2876
403, 604	1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščio.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.

Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East
HAMILTON, Ontario
Telefonas: 528-6303

195 King Street West
DUNDAS, Ontario
Telefonas: 627-7459

Laidotuvių namai
ir koplyčia

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prielamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekių ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Dailininkas ČESLOVAS KONTRIMAS

Dailininkas Česlovas Kontrimas Toronte

Jis gimė 1902 m. gegužės 23 d. Mažeikių apskr. Dapsių kaime. Gėmelyje pradėjo lankyti gimnaziją, kur susipažino su įžymiuoju tapybos mokytoju K. Skleriumi. Telšių gimnazijoje bandė savo kūrybines jėgas dekoravime. 1922 m. atvyko į Kauną, studijavo pas J. Vienožinskį, A. Galdiką, V. Džioką, P. Kalpoką, J. Šileiką. 1923 m. Č. Kontrimas jau piešimo mokytojas, nuo 1929 m. tapo nepriklausomų dailininkų draugijos nariu. Po karo apsigyveno Kaune. Pakvietas meno mokyklos direktoriumi. Kūrybą teko derinti su lengvu administraciniu darbu. Čia dirbo iki pensijos (1978 m).

Ne kartą buvo trukdomas, perspėtas, baustas sovietinės cenzūros. Daugelį savo kūrinių atliko slapta, ir daugelį metų jų nerodė. Č. Kontrimas dalyvavo daugiau kaip dviejuose šimtuose parodų. Sukūrė per 2000 akvarelių, apie 400 ekslibrisų. Atliko daug grafiškos bei tapybos darbų. Jo darbų galime rasti Paryžiaus, Londono meno mokytojų rinkiniųuose. Daug tikrai gerų darbų turi įsigiję Vilniaus, Kauno meno rinkėjai bei Lietuvos muziejai. Paminėti darbų ciklai: "Žemaičių papročiai", "Nakturmortai", "Lietuvos peizažai", "Pajūrio motyvai", "Kauno HE statyba", etc. Česlovas Kontrimas, vienas iš nedaugelio ryškesnių asmenybių, kurio gyvenimas ir kūryba buvo pašvęsti Lietuvos žemei ir žmogui.

GINTARAS EXPRESS

Sveikiname su artėjančiomis šventėmis!

1968 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 3K9
Tel.: (416) 604-4400 FAX (416) 604-9748
Darbo val.: pirm.-penkt. 10-19, šeštad. 10-16

Švenčių proga pradžinginkite artimuosius Lietuvoje.

Šventinis sluntinis S1 - 30 kg - \$185	Šventinis sluntinis S2 - 15 kg - \$105
1. Rūkyta dešra 1 kg	1. Rūkyta dešra 1 kg
2. Rūkyta nugarinė 1 kg	2. Rūkyta nugarinė 1 kg
3. Rūkytas viščiukas 1 vnt.	3. Rūkytas viščiukas 1 vnt.
4. "Primo" daržovių aliejus 3 lt	4. "Primo" daržovių aliejus 3 lt
5. "Primo" makaronai 4.5 kg	5. "Primo" makaronai 2x900 gr
6. Cukrus 2 kg	6. Cukrus 2 kg
7. Miltai 4 kg	7. Miltai 2 kg
8. Sviestas 1 kg	8. Sviestas 1 kg
9. Tirpi kava "Amaretto" 100 gr	9. Malta kava "Amaretto" 230 gr
10. Malta kava "Amaretto" 230 gr	10. Kavos balintojas 450 gr
11. Kavos balintojas 450 gr	11. Angliškas šokoladas 200 gr
12. Angliškas šokoladas 400 gr	12. Delikates, obuolinis sūris 250 gr
13. Delikates, obuolinis sūris 250 gr	13. Sausos mielės 3 pok.
14. Konservuoti ananasai 450 gr	14. Aguručių vyniotinis 1 vnt.
15. Sausos mielės 3 pok.	
16. Švieži bananai 2 kg	
17. Švieži apelsinai ar mandarinai 2 kg	
18. Šampanas 1 but.	
19. Aguručių vyniotinis 1 vnt.	
20. Šakotis 2-2.5 kg	

* Galimi priedai prie sluntinių.
* Šventiniai sluntiniai jūsų artimiesiems bus pristatyti per 5-10 dienų.
* Užsakyti šventinius sluntinius galima iki gruodžio 18 d.

Siųskite sluntinius per mus. Visi jūsų sluntiniai siunčiami per GINTARĄ EXPRESS nemuituojami.

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge
Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966
London: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

Laukiame Jūsų.

SIŪBUOJANTYS ARKLIUKAI IŠ LATVIJOS

PUIKI DOVANA priešmokyklinio amžiaus vaikams, pagaminta Latvijoje iš paties geriausio Baltijos kraštų beržo.

\$50 (visi mokesčiai kainoje)

Siūbuojantys arkliukai gaunami mūsų sandėlyje Scarborough ir knygų parduotuvėse Latvių centre Toronte, 4 Credit Union Dr., tel. 757-1482 ir Latvių namuose Hamiltone, 16 Queen St. N., tel. 523-0621. Pristatomi bet kur Kanadoje primokant \$10 už vieną arkliuką. Pasiuntimas į JAV kainuoja \$20 už vieną arkliuką.

KALĖDOS ATEINA. Pradžinginkite vaiką ta ypatinga dovana. Užsakydami siųskite čekį ar pašto perlaidą (money order) kanadiškais doleriais šiuo adresu:

VENTA IMPORTS, 670 Coronation Dr., Unit 3, Scarborough, Ont. M1E 4V8.

Tel. (416) 287-3893 arba 1-800-563-7442.

Aleliuja Šv. Petro bazilikoje

Mergaičių choras "Pastoralė" Kanados Londone

GRAŽINA PETRAUSKIENĖ

Nekaltai Pradėtosios šv. Mergelės Marijos seserų vienuolijos 75 m. sukaktį minint, choras "Pastoralė", baigdamas gastroles, stabtelėjo Kanados Londone ir 1993 m. lapkričio 24 d., globojamas seselių rėmėjų, atliko religinių giesmių koncertą šv. Petro bazilikoje, visais atžvilgiais labai tikusioje šiam koncertui patalpoje. Dėka Londono vyskupo J. Sherlock, vyskupijos bendraraštyje koncertas buvo paskelbtas vietinėms katalikų parapijoms. Londono dienraštis "The London Free Press" lapkričio 24 d. laidoje išspausdino "Pastoralės" vadovės-dirigentės Nijolės Stankutės-Jautakietės, palydovės seselės Ignės ir koncertmeisterės Salvijos Jautakaitės nuotrauką su trumpu aprašymu, pranešant apie vakare įvykstantį koncertą.

Plati apimtis

Erdvių, didingų bazilikos patalpų centrinė nava buvo apypilnė klausytojų – lietuvių ir kanadiečių. Pradžioje choristės iškilmingu žingsniu artėjo prie altoriaus, žvakių šviesa nušviendamos vakaro prieblandą. Ta įžanginė "Aleliujos" giesmė išpušindai ir laipsniškai augo stiprumu ir harmoningumu.

Pirmoje programos dalyje girdėjome lotyniškas giesmes nuo ankstyvosios religinės muzikos iki Haendelio, Monteverdi, Palestrinos ir J. S. Bach'o kūrinių. Antroje dalyje klausėmės daugiausia XX š. lietuviškų giesmių. Kai kurie iš šių kūrinių buvo pareikalavę kūrybinio drąsavimo iš pačios dirigentės N. Jautakietės, chormeisterės S. Jautakaitės ir Gintarės Jautakaitės.

Dvasinis pakilimas

Muzikinių atžvilgių giesmės atliktos be priekaištų. Balsai išlavinti, malonūs, skambūs, skriejo aukštais bazilikos skliautais, keldami klausytojus arčiau Dievo meilės bei Lietuvos. Dirigentės grakštus, tikslus, santūrus dirigavimas, kelė pasigėrėjimą, o giesmininkų šviesūs, skaidrūs veidai bei jų jautrus, pilni pasitikėjimo balsai teikė tikrą dvasios pakilimą.

Pastabėlės

Tik kyla klausimas, ar tokioje didingoje bazilikos aplinkoje reikėjo antrai daliai persirengti kitais drabužiais? Bet to, ar nebuvo per daug manėrų, plastinių judesių, mostų tokiame rimties susikaupime, šioje orioje šventovėje. Taipogi atspausdintoje programoje giesmių pavadinimuose pastebėti nesutapimai (vertimo iš lotynų kalbos trūkumas) ir netikslumai, ypačiai, kai antroje programos dalyje giesmių eiga buvo sukaitaliota, o kai kas išleista ar pridėta, visai nepranešant. Tad truko programos pakeitimų perspėjimo ar paaiškinimo. Pasigėta ir šešiolikos giedojusių choristėjų ir solistės pavardžių pažymėjimo. Koncertuojant daugelyje šio kontinento vietovių, tai buvo techninis pasirengimo trūkumas.

Nežiūrint šių pastabų, iš viso ligi šiol Londone iš Lietuvos atsilankiusių muzikos vienetų (gal tik išskyrus Klaipėdos Šimkaus muzikos mokyklos parinktų mokinių pasirodymą Londono Vakarų Ontario universiteto Alumnų salėje 1978 m.) "Pastoralės" koncertas savo meniniu pranašumu užsitarnavo aukščiausią įvertinimą, palikdamas gilų įspūdį.

Susipažinimas

Trijų dienų viešnagės metu Londone choristės turėjo progos aplankyti krautuves, kino teatrą; susipažinta su Kanados gimnazijų muzikos programa per mokytoją Andrių Petrašūną, jn., aplankant John Paul II gimnaziją. Apgailėstą, kad rengėjai nesudarė galimybės "Pastoralei" sueiti, susipažinti su Londono lietuvių chorą "Pašvaistė", kuris taipogi yra religinės muzikos sekmdieninis puoselėtojas.

Dvi Kanados lietuvių bendruomenės kartos XV-tosios krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavime 1993 m. lapkričio 6 d. Anapilio sodyboje, Mississaugoje, Ont. Iš kairės: G. PAULIONIENĖ – KLB valdybos švietimo k-jos pirm., A. PAULIONYTĖ – KLSJ-gos narė, O. STANEVIČIUTĖ – KLSJ-gos pirm., V. STANEVIČIENĖ – krašto tarybos narė, R. LUKOŠEVIČIUTĖ-KURIENĖ, dr. P. LUKOŠEVIČIUS, P. KURAS, J. KURAITĖ-LASINĖ – KLB valdybos visuomeninių reikalų k-jos pirm., dr. Č. KURAS, V. KURAITĖ-ZUBRICKIENĖ – KLB valdybos sekretorė Nuotr. V. Zubrickienės

A. Norimo novelės "Grožio akivaizdoje"

IGNAS MEDZIUKAS

Andrius Norimas (tikroji pavardė Mironas) žinomas kaip prozinės beletristikos kūrėjas, ne kartą už savo kūrybą laimėjęs premijas, savo plunksnai neleidžia rūdyti. Neseniai Literatūros mylėtojų talka vėl išleido jo 208 puslapių knygą "Grožio akivaizdoje". Novelės ir apybraižos. Spaudė "Draugų" spaustuve Čikagoje. Kūriniai parašyti įvairiose vietose, nes autorius, būdamas neramios sielos, kėlėsi iš vienos vietos į kitą, ieškodamas gamtos grožio ir kūrybinio įkvėpimo. Gyveno Čikagoje, iš čia atvyko į Kaliforniją. Vėliau persikėlė prie Atlanto, į Floridą. Nenuirimo ir tenai. Grįžo atgal į Kaliforniją.

Šios knygos viršelį puošia M. K. Čiurlionio kūrybos reprodukcija. Turinys padalintas į dvi dalis "Žymųjų pėdsakai". Čia telpa dvi novelės ir dvi apybraižos. Pirmųjų trijų turinys susijęs su didžiojo mūsų menininko M. K. Čiurlionio gyvenimu, jo gimtine aplinka, giminėmis ir kūryba. Antroji dalis pavadinta "Nutikimais". Čia įdėtos 7 novelės.

Pirmoji novelė "Miške". M. K. Čiurlionis beatostogodamas Palangoje ir svajodamas apie Mariją Moravską, susitinka savo mecenatą kunigaikštį Oginskį, kuris praneša, kad jo simfonija "Miške", pasiūta konkursui į Varšuvą, buvo pripažinta geriausiu kūriniu, bet komisija, sužinojusi, kad jos autorius yra lietuvis, premijos jam nepaskyrė. Tačiau

kunigaikštis Oginskis jam pažadėjo tolimesnę paramą vykstant į Leipcigą pasitobulinti.

"Menų kryžkelėje" apybraiža, skirta prieš 80 metų amžinybės išėjusiam genijui M. K. Čiurlioniui. Lenkomanas Druskininkų klebonas Voleika, užsirutinęs, kad Mykolas Čiurlionis atsiskęs vargonuoti lenkų kalba laidotuvių apeigose, pyktį nukreipė į muziko tėvą parapijos vargonininką. Po 28 metų tarnybos jį atleido iš pareigų. Lyg pajaukai pareikalavo, kad jis būtų ne tik vargonininkas, bet ir lokajustarnas, jo batus apvalytų, sutaną palygintų ir malkų prikaipotų. Apybraižoje "Genijaus galerija" Algirdas, buvęs Čiurlionio kaimynas Druskininkuose, gyvenęs Kaune su žmona, lanko Čiurlionio galeriją, apžiūri ir aptaria paveikslus, prisimena jo likimą.

Novelėje "Švinorius" Kostas, neseniai atvykęs iš Europos į Klivlandą, susipažįsta su švinorium Slapšinsku, kuris yra komunistas. Kostas jį įtikina, kad komunistas yra klaida. Slapšinskas atsivertė, priejo išpažinties ir, sirgdamas nepagydoma liga, besirengdamas mirti, prisipažino, kad jis tyčia užsukęs vandens vamzdį Smetonų bute, dėl ko įvyko sprogimas ir gaisras, kuriame žuvo buvęs Lietuvos prezidentas Smetona.

Novelėje "Grožio akivaizdoje" Klemensas Radinis vokiečių mečiui stojo į kariuomenę, palikęs mylimą žmoną Janę. Buvo išvežtas į Vokietiją, kur demitiravo. Po karo išvyko į

Ameriką, kur vertėsi muzikos pamokomis vaikams. Kartą pas jį atėjo jauna graži mergina, vardu Daiva, ir pareiškė norinti mokytis skambinti pianinu. Tarp mokytojo ir mokinės įsilepsnojo meilė. Kai nutarė susituokti, paaiškėjo, kad mergina esanti jo dukte, o jos motina Janė, kurią karas buvo atskyręs, ištekejusi už amerikiečio lietuvių puskarininkio. Daiva buvo rasta nusiudijusi, jos motina pateko į psichiatrinę ligoninę, o Klemensas Radinis buvo rastas užsimušęs važiuodamas automobiliu, užkludęs gelžbetonio tilto atramą.

Novelėje "Žemė dreba" pavaidzuojama pora jaunuolių – Dalia ir Tomas, kurie keliauvo pėsti į Los Angeles ir planavo čia apsigyventi. Dalia dirbo kabareto šokėja, Tomas – iškabų dirbtuvėje mokiniu. Įvykus žemės drebėjimui, jis skubiai iš Los Angeles dingio ir keliavo į Floridą, bet Mississippi valstybėje žuvo nuo viesulo.

"Savaigtalio žmona". Pijus, vyresnis už žmoną beveik dešimties metais, turi dvi tarnybas ir taupo pinigų, kad nusipirktų namą. Jo žmona Gailė neva studijuoja meną. Pagaliau, pasiėmus sutaupytus pinigus, ji dingsta iš namų, palikdama raštelį, kad jos nieškotų, nes jų polėkiai skiriasi.

"Berlyno epizodas". Liucijus Tulpė, jau pensininkas Kanadoje, netikėtai susitinka savo dukterį Zentą, sugyventį su kaudaise Berlyne jo mylėta vokie-taite Berta.

Pasibaigus "Vaidilutės" premjerai, Čikagos Jaunimo centro kavinėje buvo susirinkta užbaigtųjų vakarienei. Ed. Šulaičio nuotraukoje matomas teatro pirm. dr. P. KISIELIUS, visuomenės veikėjas dr. A. RAZMA (sėdi), fotografas Z. DEGUTIS, akordeonistas (premjerijoje vaidinęs Gaurą rolę) K. KALIKAUSKAS ir kiti aktoriai bei svečiai

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncevalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Paruošime gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai
Skambinti tel. 536-1994.

Pasaulio lietuvių Dainų ir tautinių šokių šventė Vilniuje 1994 m.

Specialūs ekskursijų skrydžiai CANADA-3000, sujungti su Lithuanian Air Lines (LAL)

Toronto-Kopenhaga-Vilnius 1994 m. birželio 29 d.
Grįžimas 1994 metų liepos 21 arba liepos 28 d.d.

Bilieto kaina asmeniui \$999 plius mokesčiai

Dar yra vietų skrydyje prieš KALĖDAS Toronto-Vilnius per Kopenhagą 1993 m. gruodžio 21 d. Grįžimas 1994 m. sausio 5 d.

Bilieto kaina asmeniui \$949 plius mokesčiai

Dėl užsakymų skambinti: Christine

UNITY TRAVEL
1558 Bloor St. West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. (416) 538-6570
Faksas (416) 538-9657

MARIJANA MCKINNON

Realty One Ltd.
Patarnavimas, išpareigojimas, patogumas
— Nemokamas namo įvertinimas
— Skoliname vaizduojamas apie pirkimą ir pardavimą namų. Gauname smulkia informaciją, jei namo pirkimui vartojate savo RRSP, arba skubiai parduodant.
— Imigrantams informacija apie pirkimo paskolas.

Speciali pasiūla. Po to, kai man tarpininkaujant pardavėte savo namą, gaunate nemokamą per namo pirkimo naujo jūsų namo apžiūrėjimą (Home Inspection), atliekamą **Baltic Construction**
Tel. (416) 763-5161
2261 Bloor St. W. Toronto, Ontario M6S 1N8

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

■ atnaujinimas, remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių ■ staliaus darbai ■ vidaus sienų įdėjimas ■ dažymas ■ elektros įvedimai ■ vandentiekio sistemos įvedimas ■ stogai ■ įvairūs cemento darbai ■ kiemų sutvarkymas ■ prieklaukos ■ garažai ■ tvoros ■ medžių pjovimas ■ virtuvės, vonios remontas ir apdaila ■ rūšių įrengimas ■ šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas ■ plytelių įdėjimas ■ pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius. ■ 16 metų patirtis

■ Nemokamas įkainavimas ■ Pensininkams nuolaida
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.
Wasaga Beach/Stayner tel. (705) 428-6502.

Baltijos vėjas

Kultūrinis bendradarbiavimas su kraštu

Vykdamt Baltijos-Kanados kultūros pasikeitimų centro programą, šią vasarą buvau nuvykęs į Lietuvą susipažinti su dailininkų kūryba bei Lietuvos kultūriniu gyvenimu.

Lietuvos dailininkų sąjungos pasiūlymu, aplankiau gyvenančius netoli Lietuvos buities muziejaus, Rumšiškėse, dailininkus-tapytojus *Eleną Kniukštaitę* ir *Stasį Glinskį*, geležies meninių dirbinių dailininkus *Zenoną Sakalauską* ir *Leoną Glinskį*, keramikę *Audronę Skarbaliūtę*, medžio drožėjus skulptorius *Algį Sakauską* ir *Petrą Balkų*. Susipažinau su jų kūryba ir buitimi. Apžiūrėjau Lietuvos buities muziejų, kuriame yra visa Lietuva. Būtų labai naudinga Kanados lietuviams dailininkams šį muziejų aplankyti, susipažinti su Lietuvos architektūra ir liaudies menu, taip pat susipažinti ir su čia gyvenančiais dailininkais bei jų kūryba.

Baltijos-Kanados kultūros pasikeitimų centro programoje numatoma supažindinti Kanados lietuvius su Lietuvos dailininkų menu. Kadangi meno kūrinių atvežimas į Kanadą reikalauja didelių išlaidų, tai šiais metais pakviečiau tikrai dailininką *Stasį Glinskį*, kurio tapybos kūriniai žinomi Lietuvoje ir įvairiose pasaulio šalyse.

Dail. Stasys Glinskis gimė 1940 m. Pasvalio valsčiuje, gausioje ūkininko šeimoje, iš kurios išėjo 4 dailininkai, mokytojas, inžinierius, rašytojas (Juozas Glinskis, „Lietuvos aid“) vyr. redaktorius pavaduotojas). Dailininko Stasio Glinskio vaikystė buvo labai sunki: karas, bolševikinis teroras. Slėpdamasi nuo Sibiro, gausi šeima išsisklaidė po visą Lietuvą. Vyriausias brolis už pogrindžio veiklą pateko į Sibirą.

Dail. Glinskis nuo devynerių metų amžiaus gyveno netoli Palangos, prie jūros. Del to jo kūryboje tiek daug jūros motyvų. Nuo 13 metų, užsidirbdamas pats sau duoną, mokėsi vakarinėje mokykloje, domėjosi menu, daug piešė. 1958 m. apsigyveno Kaune, mokėsi meno studijose. pas įvairius dailininkus. To meto bolše-

vikinė ideologija reikalavo, kad menas būtų pilnas komunistinio pašlovinimo, kišosi į dailininkų darbą ir studijas. Negalėdamas pakešti komunistinės propagandos mene, metė studijas, apsigyveno vieniemyje, netoli Rumšiškių, tapė paveikslus.

1969 m. be valdžios leidimo dail. Brusokienė padėjo surengti dail. S. Glinskiui tapybos kūrinių parodą Vilniaus dailės salone. Tuo metu tai buvo netikėtai drąši paroda, kurioje buvo atpažinta Lietuvos tikrovė: nutapyti suvargę žmonių veidai, alkani šunys, purvini keliai, apgriuvusios Lietuvos vaizdai, visa, ką slėpė komunistai. Paroda, sukėlusi didžiulį susidomėjimą, po kelių dienų KGB buvo uždaryta. Dail. Danutė Brusokienė atleista iš darbo, o tapytojui S. Glinskiui uždrausta dalyvauti parodose. Penkiolika metų dailininkas tapė paveikslus sau, ir mokė vaikus piešimo.

1984 m. Kauno dramos teatre surengė uždarą tapybos kūrinių parodą. 1990 m. „Hanze Art“ studija dailininką Glinskį pakvietė dalyvauti Europos tapybos parodoje Olandijoje. Į parodą nuvežė aštuonis paveikslus, kuriuos nupirk privačios kolekcijos.

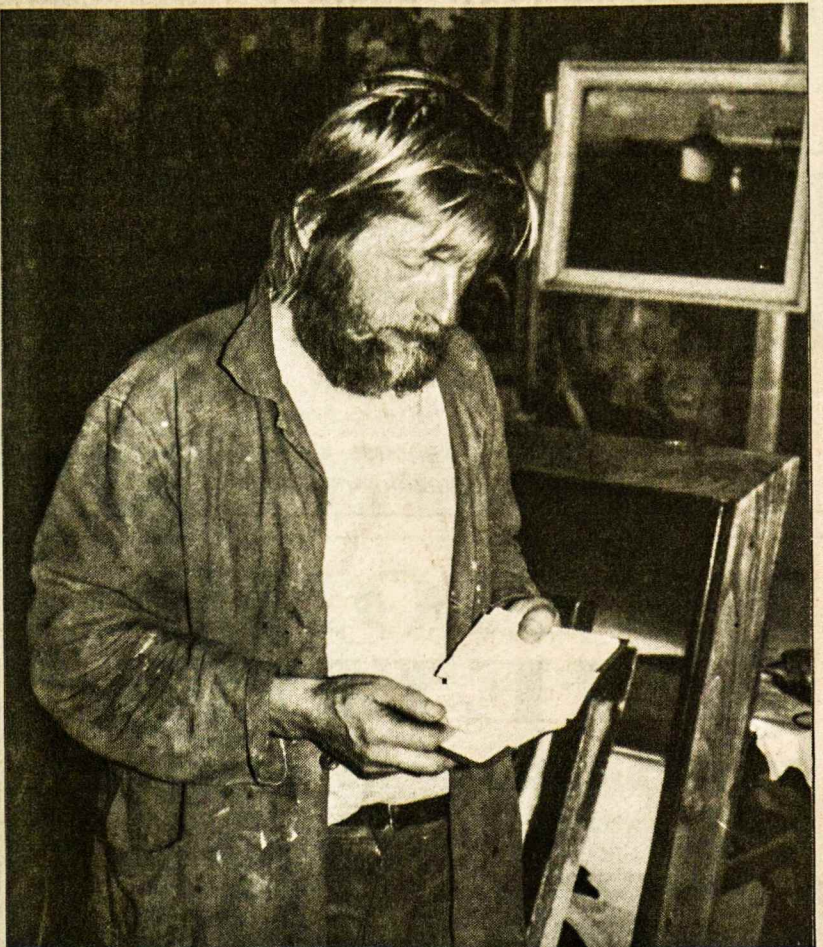
Paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, dailininkas buvo pakviestas surengti parodą Kauno paveikslų galerijoje. 1990 m. surengta paroda buvo gerai įvertinta kritikos. 1992 m. surengė parodą Lietuvių kultūros dienų proga Danijoje. Tais pačiais metais turėjo parodas Švedijoje ir Norvegijoje. Kanadoje dail. Stasys Glinskis išstitys savo paveikslus pirmą kartą.

Lietuvos generalinis konsulas Haris Lapas globoja Baltijos-Kanados kultūros pasikeitimo centro tikslus, ir laikoma, kad kuo daugiau dailininkų iš Lietuvos surengtų Kanadoje parodas, susipažintų su Kanados dailininkų kūryba ir kad Kanados dailininkai surengtų Lietuvoje savo kūrinių parodas, susipažintų su Lietuva ir jos kultūra.

Raimundas Rickevičius, Baltijos-Kanados kultūros pasikeitimo centro pirmininkas

DAIL. STASYS GLINSKIS, Vilniaus senamiestis 1992 m., Aliejus

Dail. STASYS GLINSKIS savo studijoje 1993 m. vasarą netoli Rumšiškių

KRETINGOS LURDAS. Sauliaus Paukščio nuotrauka, daryta 1989 metais

Poetas Laimutis B. Švalkus Lietuvoje

Tai nereiškia, kad jis jau sugrįžo pats į gimtinę. Laimutis B. Švalkus tebėra Anglijoje, kur jis praleido daugiausia savo tremties, o gal ir viso gyvenimo metų. Kilimu zarasiškis (gimęs 1919 m. Lankos kaime, Salako valsč.), mokytojas, dėstęs matematiką, fiziką Zarasų gimnazijoje, paskui Kaselio lietuvių gimnazijoje, tačiau anksti jau buvo susidomėjęs literatūrine kūryba. Proza ir poezija. Spausdinosi „Ūkininko patarėjuje“, „Zarasų krašte“, „Britanijos lietuvyje“, „Europos lietuvyje“, „Šaltinyje“, „Pradalėgėse“...

Parašęs dramą iš Lietuvos laisvės kovų – „Didžioji auka“ (1963 m.).

Medžiaga pirmai eilėraščių knygai – „Židintys pavasariai“ pradingo Lietuvoje; Anglijoj išleido keturis eilėraščių rinkinius: „Širdies nuolaužos“ (1966), „Dienų sukuriuos“ (1968), „Gyvastis“ (1968), „Rudens vėjuose“ (1958 m). Daug pavienių jo eilėraščių yra spausdinta įvairiuose išėjvijos leidiniuose. Ir 1992-1993 m. poetas suskato grįžti į tėvynę su savais posmais, kuriais metų metus, jos ilgdamsis, rašė ir rašė. Šiuo „grįžimu“ jis išleido Kaune tris knygas, tuo atiduodamas Lietuvai savo kūrybos duoklę. Laimutis Balys Švalkus yra dar daug rašęs slapyvardžiu – B. Žalialankis.

Stambiausia iš tų trijų knygų yra „Miglotų dienų sukuriuos“ – eilėraščių rinktinė, kur matyt, paimta dalis eilėraščių iš anų keturių leidinių, o ir naujų pridėta. Gražiu kiečiu viršeliu, su rymančio Rūpintojėlio povyza centre. Kelintame puslapy, prieš jo trumpą biografiją, įdėta ir autoriaus nuotrauka.

Eilėraščių tematika – kaip ir tradicinė visų laikų ir visų šalių tremtiniams ar ištumtiesiems iš gimtojo krašto: nostalgija, patriotiniai, atsiminimai iš tautinių bei religinių švenčių, šeimos, gimtinės gamtos vaizdai, neįvykusios meilės sąjonės, atsiskyrimai, ilgesys, ilgesys... L. Švalkus visa tai susposmuoja labai išgyvendamas, nuoširdžiai sudėsto džiaugsmo trupinėlius ir skausmo ašaras bei liūdėno, ilgesio prailgasias dienas. Poetas labai jautrus, vietomis net sentimentalus, bet nieku nenusipigina. Kaip negali juoktis iš skausmą kenčiančio žmogaus, taip negali nuniekti iš sugeltos širdies trykstančių posmų. Rašo skambiais ketureiliais, pvz.:

Negėstanti šiluma

Pasiliksiu lašą saulės,
Girios gūstį, pievos vėją,
Kiekvienam per skubantį pasaulį,
Šilumą negėstančią jis sėja.

Į rudenį slegiančiąją tylą
Bėgs beržai, po saulę nešdami,
Blyškūs debesys, pamėlę
Išlydės skridimą dangumi.

Į tolimo tylą šakos juosta,
Vis dažniau šalia susėdam svetimi
Ir, neradus žodžių pasiguosti,
Skaudančia lemtim tikėt imi.

O beržų nubėgantis peizažas,
Smilgomis nugeltusi kalva,
Saulės spindulėlis, šiltas, mažas,
Širdyje negėstas – Lietuva ...

Valerija Vilčinskienė, Mokyklos 4-4, Gėgaudiškis 4461, Šakių raj., Lietuva – Lithuania.

“Tu esi”. – Bernardui Brazdioniu.

Tu esi mums poetų poetas,
Tu mums žodis gimtųjų namų.
Tu mums pranašas Dievo žadėtas
ir šviesa mūs tremties suteim.

Tu mums duona iš tėvo aruodo,
Tu mūs dvasios gyvybės ugnis
ir kellonės žvaigždė naktį juoda,
ir mėnulio šviesi pilnatis. –171 p.

Bet gal daugiausia Laimutis B. Švalkus rašo eilėraščius – penkių eilučių, rimuodamas vienaip antrą ir penktą eilutę. Tai jam būdinga.

Pvz. – eilėraštis “Perpetuum Mobile”:

Viskas, viskas nuplaukia
laiko upėm, –
sielos džiaugsmai ir širdgėla baisi.
Ir kai varpai naujam saulėtektyje
supas,
tiki, kad bus diena ne taip pilka
kaip vakar,
tiki, kad laimės džiaugsmą surasi.
–79 p.

Pasirodo, L. Švalkus turi ir stiprų humoro jausmą ir moka jį išreikšti skambiomis savo eilėmis. Taip (B. Žalialankio slapyvardžiu) išleista knygelė “Dėdė Baltazaras” – Sekminių kermošininkas Anglijos lietuvių sodyboje. Vaizdžiai aprašyta, apipaskota Lietuvių namų Anglijoje publika švenčių metu – kaip suvažiuoja, kaip alų ten geria, vieni kitus vaišina, kaip apvaikšto seniau čia gyvenus išvaikščiotus takus, įvairūs linksmi nuotykiiai ...

Sekasi L. Švalkui ir su eilėraščiais vaikams. Štai pati vėliausiai išleista (1993 m.) “Pasakų metai”, su daugeliu gražių iliustracijų mažiesiems. Spalvota, įvairu, – viršelis ir žaismingos vinjetės. Originaliai pristatoma vaikui tėvų gimtinė. – “Kas pasakys?” –

Tėvų sodžių snaigės žydi,
varške dangtos žemė.
Ar dar vis vargelis lydi
mano tėčio namą?

Ar turiu vilties tikėtis
namų slenkstį rasti?
Ar įstengs ten tėčio tėtis
vargelius iškėsti?”

Yra ir visiškai vaikiškų: apie katinėlį, sviedinuką, saulutę,

zuikutį, ramunėlę, mamytę ...

Reikia tikėtis, kad Laimučio B. Švalkaus poetinė kūryba Lietuvoj bus pamėgta, nes autorius – nuoširdus pedagogas, ir pažinęs pasaulį, ir įgūdęs ei-liuotojas ...

Laimutis Švalkus “MIGLOTŲ DIENŲ SŪKURIUOS” eilėraščiai. Išleido “Oriento” leidykla Kaune 1992 m. Kaina nepažymėta. Tiražas 2,000.

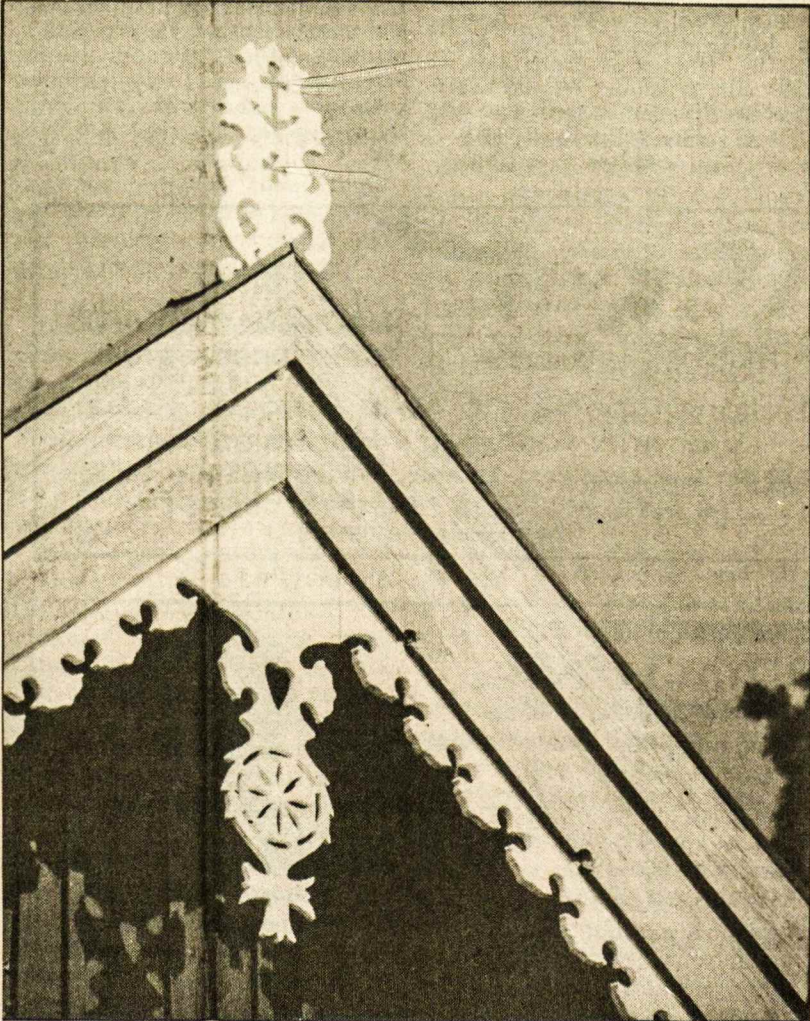
B. Žalialankis “DĖDĖ BALTAZARAS” – Sekminių kermošininkas Anglijos lietuvių sodyboje. “Orientas” – Kaune 1992 m. Tiražas 1,000.

Laimutis B. Švalkus “PASAKŲ METAI”, eilėraščiai mažiesiems. Spaustuvė “Spauda” Vilniuje – 1993 m. Tiražas 10,000. Kaina nepažymėta. A.R.

ZITA PRAKAPAITĖ, Ph.D.

Trejus metus studijavo Doctor of the University of Paris VI de Pierre et Marie Curie universitete ir š.m. spalio 21 d. apgynė disertaciją “Characterization of Thymic Precursor Cells in Rat Bone Marrow” ir gavo biologijos daktarės laipsnį. Grįžusi Kanadon darbą gavo – Institute of Clinical Research of Montreal, Laboratory of Molecular Biology. Zita yra baigusi Toronto Mai-ronio mokyklą ir Aukštesniuosius lituanistinius kursus. Ilgametė “Gintaro” ansamblio tautinių šokių šokėja. Dalyvavo ateitininkų veikloje. Baigė Toronto specialią gimnaziją aukso medaliu, Western universitete studijas baigė magistro laipsniu ir garbės pažymiais

NERINGOS ARCHITEKTŪRA

Nuotr. Alf. Laučkos

Tėviškės žiburiai • 1993. XII. 7 – Nr. 49 (2284) • psl. 7

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Skulptorė **Ieva Sakalauskaitė-Pocienė**, baigusi Adelaidės meno mokyklą Australijoje, populiarėja moderniomis skulptūromis, sukurtomis iš popieriaus sluoksnių spalvoto koliažo technika. Sėkmingą jų parodą Greenway galerijoje Adelaidėje ji surengė š.m. balandžio 23 d., sutelkusi 20 įvairaus dydžio ir apimties skulptūrų. Lankytojai žavėjosi tokiais jos mintis atskleidžiančiais kūriniais, kaip “Nostalgija”, “Nepasiekiamas vaisius”, “Pranašas” ir “Juokdarys”, jų spalvų žaismingumu, koliažiniu imantrumu.

Ohio lietuvių gydytojų draugija savo kultūrinę tūkstančio dolerių premiją paskiria ir įteikia kiekvieną rudenį Klivlande įvykstančiam narių suvažiavime. Šia premija įvertinami Ohio valstijos lietuviai arba jų institucijos. Trisdešimt septintoji šiemetinė premija spalio 24 d. buvo įteikta Klivlande 1955 m. gimusiai muzikė Ritai Čyvaitei-Kliorienei, pianistei ir pedagogei, Dievo Motinos lietuvių parapijos buvusiai vargonininkei, chorų vadovėi, “Grandinėlės” ansamblio orkestrelės talkininkei. Gydytojų draugija, savo metinį suvažiavimą pradėjusi pamaldomis Dievo Motinos parapijos šventovėje, naujon valdybion išrinko gydytojus Algį Skrinską, Dainių Degėšį, Vytautą Maurutį, Juozą Sontą ir Vitoldą Gruzdį, Idomų pranešimą apie medicinos problemas Lietuvoje padarė tada Klivlande viešesį gydytojas Valerijus Špikalovas.

XIII-sis Vokietijos lietuvių kultūros instituto suvažiavimas 1993 m. spalio 15-17 d.d. įvyko Hiutenfelde, Vasario 16 gimnazijai priklausančios Romuvos pilies didžiojoje salėje. Suvažiavimą įvadiniu žodžiu pradėjo instituto vedėjas Vincas Bartusevičius, išryškindamas išėjvijos problemas, tapusias pagrindine šio suvažiavimo tema. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, dabar reikia kitokių abipusių ryšių bei jiems skirtų institucijų, ypač išėjvijos ir Lietuvos jaunosioms kartoms. Pirmasis paskaitininkas dr. Kąjetonas Čeginskas dėl staidijos ligos negalėjo atvykti iš Švedijos. Jį pakeitė V. Bartusevičius, kalbėjęs tema “Socializmo liekanos Lietuvoje”. Jas sudaro kompartijos paliktas ūkio ir valstybės pertvarkymas, atliktas jos elito rankomis. Ateičiai dar nepasirušta, ji tebėra neaiški. Greifswaldo universiteto Baltistikos instituto bendradarbė dr. Liane Klein suvažiavimo dalyvius supažindino su lietuvių literatūros žingsniais pokario Vokietijoje. Jie gerokai stipresni buvusioje Rytų Vokietijoje. Įdomus buvo Šiaurės-rytų kultūros instituto Liuneburge bendradarbio dr. Joachimio Tauberio pranešimas apie Klaipėdos krašto dokumentinės medžiagos tyrimus Lietuvos archyve Vilniuje. Jie liudija, kad planuojamas Klaipėdos krašto prisijungimas prie Lietuvos buvo žinomas Vokietijos ir Sovietų Sąjungos vyriausybėms. Jos betgi neprotestavo ir slapta pritarė, vengdamos galimo Lenkijos sustipėjimo.

Instituto atstovų suvažiavime dvi paskaitas skaitė: jaunas ekonomistas iš Vilniaus Tomas Bartusevičius — “Sistemos pakeitimo problemos, remiantis Lietuvos ūkio pavyzdžiu” ir Lietuvos ambasadorius Vokietijoje dr. Zenonas Namavičius — “Lietuvos respublikos konstitucijos raida”. Pasak T. Bartusevičiaus, pakeitimui yra būdingas įsitikinimas, kad senos tvarkos negalima sugriauti, kol dar nesukurta būsimoji struktūra. T. Bartusevičiui atrodo, kad pakeitimas daromas laipsniškai, pavyzdžiu pasirinkus ūkinę Švedijos santvarką. Teisininkas dr. Z. Namavičius teisingai pabrėžė, kad staiga prisikėlusiai Lietuvai reikėjo greit paruoštos naujos konstitucijos, bet trūko visų politinių grupių sutarimo jos klausimais. Buvo linkstama į Skandinavijos kraštų ir Prancūzijos teisę. Daugiausia problemų turėta su valdomosios galios padalinimu. Pasirinktas kompromisinis sprendimas, jį atiduodant prezidentui ir seimui. Koncertinę tarpautinės ir lietuvių klasikios bei liaudies dainų programą atliko jaunoji vilnietė sol. Sigutė Trimakaitė, sopranas, su vokieta pianiste Irma Kilsch. Suvažiavime taipgi aptarti ir organizaciniai Vokietijos lietuvių kultūros instituto reikalai. Sekantis suvažiavimas įvyks 1994 m. spalio 7-8 d.d. Bad Godesberge. Jo tema — “Bendras vokiečių ir lietuvių gyvenimas Rytprūsiuose”.

“Vartų” galerija Vilniuje surengė žymaus latvių dail. Andrio Lauders juvelyrinių darbų parodą “Baltoji kolekcija”. Lankytojų laukė jo pagaminti auskarai, sagės, kiti papuošalai, sukurti iš sidabro, aukso ir mamuto balto kaulo.

Kūno kultūros instituto rektoriumi Kaune buvo įvesdintas trisdešimt trejų metų amžiaus docentas Arvydas Skurvydas, biologijos mokslų kandidatas. Jis yra žemaitis, buvęs imtynininkas. Išskilmėje dalyvavo ir naujaj instituto žalia-geltoną vėliavą pašventino Igluos šventovės rektorius poetas kun. Ričardas Mikutavičius. Jauniausias instituto rektorius A. Skurvydas priminė, kad kultūrai reikia ir psichologijos, grožio bei dvasingumo. Tad jis stengsis, kad Kūno kultūros institutas taptų Judesių, dvasios ir kūno kultūros akademija.

Aktorės Monikos Mironaitės amžiaus aštuoniasdešimtmetis 1993 m. lapkričio 11-12 d.d. Vilniaus dramos teatre buvo paminėtas dviem ispano Frederico Garcijos Lorcos (1899-1936) “Kruvinų vestuvių” spektakliais. Juos ten paruošė jau anksčiau pensijon iš Vilniaus dramos teatro išėjęs vyr. rež. Henrikas Vancevičius, dabar dėstantis vaidybos pagrindus būsimiesiems operos solistams Vilniaus muzikos akademijoje. Daugeliui vaidmenų jis pasirinko dalį š.m. pavasarį iš Vilniaus dramos teatro pensijon išsistų senųjų aktorių — Moniką Mironaitę, Kazimierą Kymantaitę, Lidiją Kupstaitę, Reginą Paliukaitę, Aldoną Kupstaitę, Algimantą Bružą, Audronį Rūką. Jiems tai buvo laikinio pobūdžio sugrįžimas Vilniaus dramos teatro scenon. Pagrindinį Motinos vaidmenį “Kruvinose vestuvėse” atliko amžiaus aštuoniasdešimtmetį mininti Monika Mironaitė, o už ją ketveriais metais vyresnė Kazimiera Kymantaitė — Mirties pavargėlės vaidmenį. Pensininkams aktoriams jaunesniųjų veikėjų vaidmenyse talkino Vilniaus mažojo teatro aktoriai. Muziką sukūrė kompozitorius Faustas Lačenąs, scenovaizdžius — dail. Feliksas Navickas, drabužius — dail. Giedrė Riškutė. Finansinės paramos pensininkų aktorių spektakliams buvo gauta iš Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijos. Juos globojo Vilniaus mažasis teatras ir savo scenon įsileidęs Vilniaus dramos teatras.

Sol. Vincentas Kuprys, Lietuvos operos ir baleto teatro bosas, specialiu koncertu 1993 m. spalio 16 d. didžiojoje Vilniaus muzikos akademijos salėje paminėjo koncertinės veiklos Lietuvoje dvidešimtpenketmį. Jis yra tremtinių šeimos vaikas, gimęs 1937 m. kovo 25 d. Kėdainių apskrities Paskerdūmyje, augęs Sibire, baigęs Uralo konservatoriją Sverdlovskė, 1959-68 m. ten dainavęs operos ir baleto teatre. Lietuovon sugrįžęs, jos operos ir baleto teatran Vilniuje išsijungė 1968 m. Jo sidabrinė sukaktis yra su sieta su pirmuoju koncertu Vilniuje, Lietuvos konservatorijos didžiojoje salėje, 1968 m. spalio 16 d. Sukaktuviniam koncertui sol. V. Kuprys pasirinko tą pačią salę, tik dabar ji priklauso jau Lietuvos muzikos akademijai tapusiai konservatorijai. Sukaktuvininkui akompanavo dvi pianistės — jo žmona koncertmeisterė Melitina Diamandidi ir jų dukra Eugenia Kuprytė, pirmakursė studentė akademijoje. Prieš koncertą suaktuvininkui buvo įteikta jo monografija, parašyta teatrologo V. Mažeikos su prof. J. Bruverio talka, išleista “Scenos” leidykla turinčios teatrologės R. Andrašiūnaitės. Koncerte skambėjo operų arijos, J. Tallat-Kelpšos “Už aukštųjų kalnelių”. M. Musorgskio ciklas “Mirties dainos ir šokiai”, S. Rachmaninovo “Rytas”, E. Griego “Myliu tave”, A. Bražinsko Kristijono monologai iš K. Donelaičiui skirtos operos bei kiti kūriniai. Sol. V. Kuprys yra geras ir labai darbštus bosas, savo repertuare turintis apie 80 boso vaidmenų įvairiose operose. Tarp jų yra ir V. Klovos “Pilėnai”, V. Paltanavičiaus “Kryžtarpatinės ir lietuvių klasikios bei liaudies dainų programą atliko jaunoji vilnietė sol. Sigutė Trimakaitė, sopranas, su vokieta pianiste Irma Kilsch. Suvažiavime taipgi aptarti ir organizaciniai Vokietijos lietuvių kultūros instituto reikalai. Sekantis suvažiavimas įvyks 1994 m. spalio 7-8 d.d. Bad Godesberge. Jo tema — “Bendras vokiečių ir lietuvių gyvenimas Rytprūsiauose”.

Sol. Vincentas Kuprys, Lietuvos operos ir baleto teatro bosas, specialiu koncertu 1993 m. spalio 16 d. didžiojoje Vilniaus muzikos akademijos salėje paminėjo koncertinės veiklos Lietuvoje dvidešimtpenketmį. Jis yra tremtinių šeimos vaikas, gimęs 1937 m. kovo 25 d. Kėdainių apskrities Paskerdūmyje, augęs Sibire, baigęs Uralo konservatoriją Sverdlovskė, 1959-68 m. ten dainavęs operos ir baleto teatre. Lietuovon sugrįžęs, jos operos ir baleto teatran Vilniuje išsijungė 1968 m. Jo sidabrinė sukaktis yra su sieta su pirmuoju koncertu Vilniuje, Lietuvos konservatorijos didžiojoje salėje, 1968 m. spalio 16 d. Sukaktuviniam koncertui sol. V. Kuprys pasirinko tą pačią salę, tik dabar ji priklauso jau Lietuvos muzikos akademijai tapusiai konservatorijai. Sukaktuvininkui akompanavo dvi pianistės — jo žmona koncertmeisterė Melitina Diamandidi ir jų dukra Eugenia Kuprytė, pirmakursė studentė akademijoje. Prieš koncertą suaktuvininkui buvo įteikta jo monografija, parašyta teatrologo V. Mažeikos su prof. J. Bruverio talka, išleista “Scenos” leidykla turinčios teatrologės R. Andrašiūnaitės. Koncerte skambėjo operų arijos, J. Tallat-Kelpšos “Už aukštųjų kalnelių”. M. Musorgskio ciklas “Mirties dainos ir šokiai”, S. Rachmaninovo “Rytas”, E. Griego “Myliu tave”, A. Bražinsko Kristijono monologai iš K. Donelaičiui skirtos operos bei kiti kūriniai. Sol. V. Kuprys yra geras ir labai darbštus bosas, savo repertuare turintis apie 80 boso vaidmenų įvairiose operose. Tarp jų yra ir V. Klovos “Pilėnai”, V. Paltanavičiaus “Kryžtarpatinės ir lietuvių klasikios bei liaudies dainų programą atliko jaunoji vilnietė sol. Sigutė Trimakaitė, sopranas, su vokieta pianiste Irma Kilsch. Suvažiavime taipgi aptarti ir organizaciniai Vokietijos lietuvių kultūros instituto reikalai. Sekantis suvažiavimas įvyks 1994 m. spalio 7-8 d.d. Bad Godesberge. Jo tema — “Bendras vokiečių ir lietuvių gyvenimas Rytprūsiauose”.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmdieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	3.75%
180-364 d. term. ind.	3.75%
1 metų term. indėlius	4.00%
2 metų term. indėlius	4.00%
3 metų term. indėlius	4.50%
4 metų term. indėlius	5.00%
5 metų term. indėlius	5.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.00%
1 metų GIC-met. palūk.	4.25%
2 metų GIC-met. palūk.	4.50%
3 metų GIC-met. palūk.	5.50%
4 metų GIC-met. palūk.	5.75%
5 metų GIC-met. palūk.	6.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP.	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.00%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk.	1.75%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

IMA UŽ:	
Asmeninės paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.75%
2 metų	6.50%
3 metų	7.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	5.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertė). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857
Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Toronto "Aušros" jaunieji sportininkai, dalyvavę baltiečių lengvosios atletikos pirmenybėse 1993 m. rugsėjo 11-12 d.d. Burlingtone, Ont. Iš kairės: MATAS FREIMANAS, LINAS RUSLYS, vienas iš teisėjų – MINDAUGAS LEKNICKAS, ARAS IGNATAVIČIUS, STASYS KULIAVAS ir POVLAS LEKNICKAS

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Baltiečių lengvosios atletikos pirmenybės

1993 m. rugsėjo 11-12 d.d. Ontario Burlingtone, Aldershot High School stadione įvyko Š. Amerikos baltiečių lengvosios atletikos pirmenybės. Jas pravedė Toronto klubas "Aušra", talkinant Hamiltono "Kovo" darbuotojams. Varžybose dalyvavo 146 lengvaatlečiai, iš jų: 127 lietuviai, 17 latvių ir 2 estai. Lietuvių klubams atstovavo: Klivlando "Žaibas" – 40, Toronto "Aušra" – 36, Hamiltono "Kovas" – 26, Toronto "Vytiš" – 17, Detroito "Kovas" – 2, Vašingtono "Vėjas" – 1 ir nepriklausančių klubams – 5. Varžybų programa apėmė vyrų, moterų ir visos prieauglio bei veteranų klases. Praktiškai šiose varžybose daugiausia dalyvių buvo jaunesniojo prieauglio klase.

Atviroje vyrų klasėje: I v. laimėjo Gintaras Batūra (Auš.) 100 m – 11.8 sek., 200 m – 24.3 sek. I aukštį – 1.75 m; II v. Aidas Batūra (Auš.) – 1.70 m. Rutulys (16 sv) – 12.60 m. Diskas (2 kg) – 37.98 m. Ietis (800 g) – 42.88 m; II v. Romas Burdulis (Auš.) – 33.40 m; Andrius Klemas (Vas. "Vėjas") I v. 400 m – 1:04.3 min; II v. Marius Laniauskas (K. Žaib.) – 1:04.3 min; I v. 800 m – 2:02.7 min; II v. Rodney Alderdice (H. Kov.) – 2:14.6 min; I v. 1500 m – 4:02.5 min; II v. R. Alderdice – 4:18.1 min; I v. 5000 m – 15:41.00 min; II v. R. Alderdice – 16:39.4 min; I v. 10,000 m – 32:38.00 min; II v. R. Alderdice – 35:49.00 min.

Atviroje moterų klasėje: Kristina Kliortė (K. Žaib.) I v. 100 m – 14.9 sek.; II v. 200 m – 31.9 sek.; II v. 400 m – 1:12.4 sek.; Alana Južėnaitė (V.) I v. 1500 m – 5:42.3 min. Gina Tatti (H. Kov.) I v. suolis į tolį – 3.91 m; II v. Gintarė Alderdice (H. Kov.) – 3.65 m, Ona Smalenskaitė (Auš.) II v. į aukštį – 1.30 m; Rita Kliortienė (Žaib.) I v. rutulys (4 kg) – 9.08 m; II v. Ilona Smalenskaitė (Auš.) – 8.30 m; Gintarė Alderdice I v. diskas (1 kg) – 24.10 m; II v. Kristina Zimmerman (Žaib.) – 22.05 m; G. Alderdice I v. ietis (600 g) – 26.74 m; II v. R. Kliortienė – 26.25 m.

Jaunių B klasė: Aidas Batūra (Auš.) I v. 100 m – 12.2 sek., 200 m – 25.4 sek., į aukštį – 1.70 m, diskas (1 kg) – 30.72 m, ietis (800 g) – 31.86 m.

Mergaičių B klasė: 200 m – Lisa Chrolavičiūtė (H. Kov.) – 36.3 sek.; į aukštį – 1.20 m Kristina Barauskaitė (D. Kov.) 800 m – 2:57.6 min., 1500 m – 5:56.3 min., į tolį – 3.22 m, ietis – 11.67 m.

Berniukų C klasė: 100 m – Linas Ruslys (Auš.) – 14.2 sek., Matas Laniauskas (Žaib.) 200 m – 29.0 sek., 400 m – 1:06.9 min., 800 m – 2:44.0 min., į tolį – 4.41 m, į aukštį – 1.40 m 1500 m – Mindaugas Idzelis (Žaib.) – 6:23.7 min. Trišuolis – Povilas Leknickas (Auš.) – 9.07 m, ietis (600 g) – 31.38 m, rutulys (4 kg) II v – 8.02 m. Diskas (1 kg) – Matas Tamošiūnas

Siesta TRAVEL

DIANA MACHANAUŠKAITĖ
AGENTŪROS ATSTOVĖ

Kelionių specialistė Rytų Europai, Kubai, Vidurinei Amerikai ir Karibų saloms
879 St. Clair Ave. West, Toronto, Ontario M6C 1C4, Canada
Tel. (416) 653-3333 • Fax (416) 656-8574
Registracijos nr. 04086815

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West, Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)
Res.: (416) 231-4937
Fax (416) 231-6993

Perkant ar paruošiant namą, prašau kreiptis į mane. Pirkėjai ir namai suvedami (Home Match) kompiuterio pagalba iki namas bus parduotas ar pirkėjas jį nusipirks. Asmeninė raštiška garantija, kad visas bus atliktas kaip buvo prižadėta. **Nemokamas namų įvertinimas.**

Teodoras (Ted) Stanulis

Krepšinio žaidynės
Miunchene

1993 m. spalio 18-23 d.d. Miunchene įvyko tarptautinės krepšinio žaidynės. Dvejas rungtynes stebėjau televizijoje, laimint "Real Madrid" penketukui prieš Vokietijos meisterį "Bayer Laverkusen" 85:75. "Der Riese Litauer" milžinas lietuvis (taip vokiečiai vadina Sabonį) šį laimėjimą "išnešė ant savo pečių", pelnydamas 21 tašką. Arvydas, su aprištom kojom, alkūnėm, pirštais, pasodintas trenerio poilsui, leido vokiečiams padidinti krepšių skaičių savo naudai iš 5:21 į 27:24. Vėl įleidus "Sabas" atstatė pasekė Madrido naudai. Vokiečių spauda sekančią dieną pažymėjo, kad "Litauer" yra geriausias Europos vidurio puolėjas. Deja, neuzteko Arvydo pusiaubaigėje prieš Phoenixo "Sun", Amerikiečiai laimėjo 145:115.

Dėl trečios vietos "Real Madrid" įveikė Prancūzijos meisterį "Limoges" 123:119. Lietuvių Vokietijos televizija parodė apsirėngusių civilisik. Reikia spėti, kad treneris sužeista Arvydą "saugoja" Ispanijos pirmenybėms.

"Real Madrid" komandoje be Arvydo dar žaidžia R. Kurtinaitis ir J. Arlauckas. Taip pat penketuke matomas rusas Biriukovas, greičiausiai priėmęs Ispanijos pilietybę, nes jo vardas lontoje buvo įrašytas "Jose" (Chose), prie Sabonio – Arvidas, Kurtinaičio – Rimas. Ir komentatorius labai gerai ištarė lietuvių vardus.

"Real Madrid" rungtynių pasekmės ir žaidėjų laimėti taškai: "Real Madrid" – "Limoges" 123:119. Taškai: J. Arlauckas 33, R. Kurtinaitis 28, J. Biriukov 14. "Phoenix Sun" – "Real Madrid" 145:115. Taškai: Calgol 26, J. Arlauckas 25, Sabonis 24.

Miuncheno dienraštis, komentuo-damas šias finansiška nuostolingas žaidynes, pažymėjo, kad "Real Madrid" galėjo dar "laikytis" prieš amerikiečių "Sun" penketuką tik dėl "senio" lietuvių (jam 29 metai) Arvydo Sabonio ne vien tik dėl jo ūgio, bet ir žaidimo. "Sun" vyr. treneris Paul Westphal korespondentui pasakė, kad A. Sabonis yra NBA "kalibro" žaidėjas. Miuncheno olimpinė krepšinio salė buvo užpildyta 11 tūkst. žiūrovų.

Po ilgesnės pertraukos futbolo aikštėje pasirodė Valdas Ivanauskas. Jis buvo sužeistas ir turėjo tris savaites paimti "atostogų". Jo pasirodymas spalio 24 d. su Hamburgo vienuoliu Bremene buvo labai sėkmingas. Valdas žaidė labai gerai ir iš vieno jo derinio Baeron įkrito įvartį. Hamburgas Bremene laimėjo 2:0.

Šiuo metu aukščiausioje Vokietijos lygoje pirmauja Frankfurt "Eintracht" prieš Bremens, Miuncheno "Bayern", Kaiserslautern ir Hamburgą. Uodegėlės pabaigoje yra daugkartinis Vokietijos meisteris "Schalke 04", įsivėjęs taip pat į tamsius finansinius kanalus, apkalintais net kyšių davimu teisėjui.

K. Baronas

Futbolininkas VALDAS IVANAUSKAS Nuotr. iš vokiečių spaudos

Skautų veikla

- Lapkričio 18 d. sk. tėvų komiteto posėdyje nutarta gegužės mėn. surengti daiktų išpardavimą (garage sale), o gėlių pardavimą kitų metų kapinių lankymo dieną. Tuntininkui s. A. Senkui pasiūlius, komitetas svarstė ir priėmė nutarimą, kad reikia pasinaudoti proga ir leisti sk. skiltį į pas. džiamborę (Jamboree), kuri įvyks 1994 m. liepos mėn. Olandijos atkovotoj nuo jūros žemėje. Suvažiuos skautai iš viso pasaulio. "Rambyno" tunto skautams būtų pirmas toks stovyklavimas. Važiujantys turėtų pereiti specialų pasirošimo kursą, kad tikrai gerai reprezentuotų. Reikia tikėtis, kad ir Lietuvos skautai dalyvaus. Būtų neužmirštas, įamžintas susitikimas. M.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS **40**

MOKA:

- 3.75% už 90 dienų term. indėlius
- 3.75% už 6 mėnesių term. indėlius
- 4.00% už 1 m. term. indėlius
- 4.00% už 2 m. term. indėlius
- 4.50% už 3 m. term. indėlius
- 5.00% už 4 m. term. indėlius
- 5.25% už 5 m. term. indėlius
- 4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.
- 4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
- 4.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
- 5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
- 5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
- 6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
- 3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
- 4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
- 4.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
- 5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
- 5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
- 6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
- 3.00% už OHOSP (variable rate)
- 2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
- 3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
- 1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.
- 2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

I M A:

- už asmenines paskolas nuo 8.50%
- už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
- 1 metų 5.70%
- 2 metų 6.50%
- 3 metų 6.90% (fixed rate)
- su keičiamu nuosimčiu
- 1, 2 ar 3 metų 5.50% (variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 98 milijonus dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook Mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

SOLD **COLDWELL BANKER** RESIDENTIAL REAL ESTATE

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

ASF **EUROPARCEL**
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo gegužės 1 d. mes persikeliamė į naujas patalpas – prie Ritos aukšnio amžiaus klubo, 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta RUE LEGER gatvėje nebeveiks nuo gegužės 15 d. Paketų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9 v. ryto iki 7 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Paketų išsiuntimas ir toliau bus kiekvieną savaitę. Paketų "pick up service" paėmimas iš jūsų namų veikia nuo pirmadienio iki penktadienio.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra maksimumo svorio. Minimumas 2 kg, arba \$10.00. Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

Naujas telefonas 937-9898

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS

Vytas Gruodis Jr.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

- Visos paslaugos atskviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda.

Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nupigintos kainos sezono pabaigai

Kelionės į šiltus kraštus geriausiomis kainomis

ALGIS MEDELIS trečiadieniais 11-17 val.

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

Stiprinkime išeiviją

Daugelį metų visi stengėmės padėti Lietuvai atkurti jos nepriklausomybę. Jai ir dabar reikia išeivijos pagalbos įvairiose srityse. Tačiau pačiai išeivijai jau trūksta jėgų išlaikyti, o be jos ir Lietuvai nebus paramos.

Siunčiame vaikus į lietuviškas mokyklas, į tautinių šokių grupes, sporto klubus – net nepagalvodami, kiek tai iš tikrųjų kainuoja, kiek reikia lėšų šias institucijas išlaikyti, atnaujinti, padaryti jas įdomesnes mūsų vaikams. Norime, kad jie žengtų į XXI šimtmetį išlaikę lietuviškumo jausmą, įgiję tvirtą pagrindą savo šaknų pažinime ir prisavinę nepakeičiamą turtą – lietuvių kalbą.

Kanados lietuvių fondas renka aukas, jas investuoja kartu su Fondu užrašytais palikimais bei stipendijomis, o palūkanas skiria įvairioms Kanados lietuvių organizacijoms, studijoms einančioms jaunimui. Padėkite užtikrinti lietuvišką veiklą Kanadoje. Be Jūsų, jos ateitis bus labai trumpa, gi savo aukomis Jūs išlaikysite jos gyvybę.

Pakalbinkite savo gimines ir draugus, prirašykite savo vai-

kus ir vaikaičius. Stokite su mumis į KANADOS LIETUVIŲ FONDO narių eilės! **KLF**

Aukos Kanados lietuvių fondui

\$1,000 (\$7,400) – Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas; \$300 (\$1,700) – Petras Bražiūnas; \$200 (\$2,100) – Č. A. Januškevičius; \$200 (\$1,000) – Stasys Dalius; \$100 (\$1,000) – Jadvyga Rimšaitė; \$100 (\$600) – S. G. Noreika; \$100 – V. Narušis, A. Gailius, Silvestras Cepas už vaikaitį Arą Pabedinską, Kostas Meškauskas; \$20 (\$120) – A. J. Gatautis.

Eliziejus Štekio 80 metų sukakties proga, klasės draugai po \$50 aukojo: Antanas Garkūnas, Antanas Josiukas, Pranas Sakalas. A. a. Albino Baršausko atminimui: \$25 – G. J. Balaišis, D. B. Staškevičius; \$20 – M. A. Jonelis, J. Gražys, J. K. Andruškevičius; a. a. Broniaus Kėburio atminimui \$25 – E. G. Petrauskai; a. a. Jadvygos Albrechtienės atminimui \$25 – E. G. Petrauskai; a. a. Stasio Švilpos atminimui \$20 – E. G. Petrauskai; a. a. Stasio Čepo \$100 (\$1,550) – E. Cepienė; a. a. Prano ir Kamilės Rimšų atminimui \$100 (\$1,300) – J. Rimšaitė; a. a. Kazimiero Smilgevičiaus atminimui \$50 – M. Šemogienė; a. a. Petro Babino atminimui \$30 – A. T. Gailius; a. a. Viktoro Mikucko atminimui \$20 – A. T. Gailius.

Kanados lietuvių fondo vadovybė aukojusiems nuoširdžiai dėkoja.

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ

1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6, tel. 532-3311

KŪČIŲ VAKARIENĖ

- Tradiciniai Kūčių valgių patiekalai
- Kalėdinė programa ir bendros dalyvių giesmės
- Kalėdų senelis su dovanomis mūsų mažiesiems
- Vietos rezervuojamos. Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienių popietėse.

gruodžio 24, penktadienį, 7.30 val. vakaro, Vytauto Didžiojo menėje

BILIETŲ KAINOS: vaikams iki 6 metų nemokamai, 6-12 metų \$6, 13-18 metų \$10; studentams ir pensininkams \$16, suaugusiems \$17.

Naujų Metų SUTIKIMAS

- Šilta vakarienė su vynu ir šampanu
- Šaltų užkandžių bufetas
- Geras orkestras, linksni šokiai
- Baras
- Stalai numeruoti. Vietos rezervuojamos iš anksto skambinant tel. 532-3311

Įėjimas: \$40.00

Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienių popietėse.

NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAME SUTIKTI NAUJUS METUS LIETUVIŲ NAMUOSE

nė, Vytautas ir Elena Krikščūnai, Wasaga Beach, Ont., Albina Stupienė, Lydia ir Juozas Lukšos, London, Ont., Jonas, Nijolė Šimkai ir šeima, Eugenija ir Vladas Stabingiai, Hamilton, Ont., J. M. Rybaj, Hamilton, Ont., Ona ir Vladas Kezai, Ancaster, Ont., Adelė Baronaitienė, Elena ir Kazys Simaicius, Hamilton, Ont., Vincas Kežinaitis, Hamilton, Ont., H. Kairienė, Hamilton, Ont., B. Bagdonas, G. B. Trinkai, Elena ir Povilas Lukavičiai su šeima, Hamilton, Ont.

\$15 – Jonas Bartnikas, Darta ir Albertas Jankūnai, Hamilton, Ont., M. ir J. Naruševičiai ir šeima, London, Ont., J. Liutkienė, L. Z. Mockai, Rodney, Ont., Aldona, Juozas, Antanas Petrauskai, Antanas ir Gražina Stankai, A. Jankaitienė, J. T. Kiškūnai, Birutė ir Jonas Lukšiai, Tillsonburg, Ont., R. E. Namikai, Elena Griėnienė, Meta ir Edis Kazakevičiai.

\$10 – Petras ir Ona Derliūnai, Petras, Teklė Kareckai ir šeima, Hamilton, Ont., Izabelė ir Petras Baronai, St. Catharines, Ont., Juzė ir Kęstas Žuliais, E. ir S. Kuzmickai, Antanas Rakauskas, Danguolė Radzevičienė, N. Preibienė, Irena ir Antanas Patašiai, Bena ir Vaitiekus Gataveckai, \$8 – P. Žibūnas; \$7 – V. Jasūnienė; \$5 – Teodora Varneckienė.

KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus metinė šventė įvyko gruodžio 5, sekmadienį. Mišiose skyriaus narės dalyvavo su savo vėliava, atliko skaitinius, nešė Mišių aukas. Po pamaldų Anapilio Parodų salėje vyko šventės minėjimas.

Skyriaus pirm. A. Augaitienė šventę pradėjo dalyvių pasveikinimu, paprašydama kun. V. Volertą sukalbėti invokaciją.

A. Sungailienė, KLK moterų centro valdybos pirmininkė, sveikino skyriaus nares ir džiaugėsi draugijos narių reikšminga veikla, taipogi primindama, kad nėra laiko "ilsėtis". Žmogus tik dirbdamas dėl kitų gali jaustis laimingu. Priminė, kad katalikių moterų iniciatyva į šalpos darbą Lietuvoje yra įsijungusių ir kanadiečių.

Dr. R. Mažeikaitė, senesniai grįžusi iš Lietuvos, kur Klaipėdos universitete skaitė paskaitas studentams, papasakojo apie tautiečių krašte kasdieninę buity. Esą baisu klausyti, kai žmonės sako, kad brežneviniais laikais buvę geriau gyventi. Iš tikrųjų atlyginimai menki, o prekių kainos didelės. Gali ką nori nusipirkti tik turtingieji. Žmonės turi problemų ir su maistu. Buvo šalta, o butų šildymas menkas. Nuotaikos slegiančios.

Šventės dalyviai gardžiai vaišinosi šeiminiškės J. Gurlienės pagamintais valgiais. Po vaišių visi galėjo išmėginti laimę laimikiais turtingoje loterijoje. D.

SVETAINĖJE "LOKYS"

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

- Šaltų užkandžių bufetas
- Šampanas
- Muzika, šokiai
- Baras
- Vietų skaičius ribotas
- Įėjimas \$15

gruodžio 31, penktadienį, 8 val. vakaro, LN "Lokyje"

Bilietai parduodami Lietuvių namų raštinėje. Visus kviečia – Rengėjai

Vakarų Lietuvos ir Prūsijos istorijos centrui (prie Klaipėdos universiteto) labai reikalingas "Lietuvių enciklopedijos" komplektas. Galintys paaukoti prašomi kreiptis į dr. R. Mažeikaitę, tel. 566-8755.

"Atgimimas", Lietuvos politikos savaitraštis 1993 m. 46 nr. perspausdino "T2" 1993 m. 46 nr. vedamąjį "Lenkiškoji priespaulda" (didžiąją straipsnio dalį), kuriame iškelti dabartiniai Lenkijos lietuvių vargai, lenkų pareigūnų nepalankumas bei lietuviškos veiklos varžymas. Straipsnyje taipgi pažymima, kad yra ir kai kurių prošaičių lietuvių-lenkų santykiuose.

Papildomas. Straipsnyje "Talka Lietuvai" "T2" 48 nr. turėjo būti parašyta: "Savo iniciatyva Vytautas sudarė individualų projektą ir sėkmingai praėjo atrankos procedūrą pagal Kanados federacinės valdžios tautos Centrinę ir Rytų Europai programą. Programa vadinasi "Partners in Progress" ir įgalina individus vykdyti labai specifinius ir konkrečius trumpalaikius projektus šiame regione. Programa prieinama visokiems privačioms iniciatyvoms, jeigu atitinka programos kriterijus".

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 75-erių metų sukakties minėjimas Toronte 1993 m. gruodžio 5 d. pradėtas iškilmingomis pamaldomis Lietuvos kankinių šventovėje 11 v.r., dalyvaujant šauliams su vėliavomis.

KLB Toronto apylinkės valdybos kvietimu, VI. Pūtvio šaulių kuopa, vadovaujama B. Savicko, 4 v.p.p. surengė minėjimą-koncertą Lietuvių namuose. Kar. Mindaugo menėje gana gausiai susirinkusios tautiečius pasveikino renginio vadovas V. Pečiulis. Inešus vėliavas ir nuskambėjus Kanados himnui (pianinu E. Meyer), kuopos pirmininkas trumpu žodžiu atidarė minėjimą. Invokaciją perskaitė Prisikėlimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM. Šaulė Zuzana Jonikienė apdovanota šaulių žvaigždės ordinu.

Pusvalandį trukusią paskaitą, atvykęs iš Otavos, skaitė KLB tarybos narys Algimantas Eimantas. Palietė Lietuvos šaulių sąjungą, jos steigėjus-pradininkus, pabrėžė lietuvių bės išlaikymo išeivijoje būtinumą ir problemas, ne daug kalbėjo apie pačią kariuomenę. Vietoj nepasirodžiusios KLB Toronto apylinkės pirmininkės A. Barysaitės-Oleinkienės padėkos žodį tarė krašto valdybos pirm. A. Vaičiūnas, apibūdindamas skirtingų sąlygų paveiktus tautiečius ir dėl to kylančius rūpesčius.

Meninę dalį atliko Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", vadovaujamas Lindos Marcinukutės. Žuvusieji už Lietuvos laisvę pagerbti dviem giesmėmis "Ave Maria" ir "Dono nobis pacem". Aštuonios dainos, beveik visos lietuvių kompozitorių, pakartojant išpūdinę K. Vasiliausko "Brangiausios spalvos", klausytojų primtos atitinkamu susikauptu ir užtarnautu dėmesiu. Dainininkų atskirėms koncertas buvo perkeltas "Dviejų maršų junginiu", kurį pianinu keturiomis rankomis atliko choro dirigentė L. Marcinukutė ir akompaniatorė E. Meyer. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Grotimoj salėj buvo paruošta kavutė. Išspausdintos programos padėjo sekti renginio eigą. S.

Testamentiniai palikimai Iškiliausiems įamžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Tėviškes žiburiai" – plačios apimtys savaitraštis. Rašdami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškiliausia tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškes žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškes žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškes žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDEJAI

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7

Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio

bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,

Toronto, Ontario

M6P 1A6

Ištaigos telefonas

(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybė Lietuvoje:

Gedimino pr. 26-217

Vilnius 2600

Tel. (3702) 22 78 97

Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų
vertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

• Namų ir automobilių vėsinimo sistemos • Šaldytuvus, šaldymo sistemas

• Elektrines vėrinis, indų plovimo mašinas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus • Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui

PAGE 370-3539 arba tel. 533-6310 Toronte

(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. **Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius.** Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

AUDRA
travel & CRUISES
CORPORATION

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

*Kalėdinė kelionė į Lietuvą:
gruodžio 21 d. iki 1994 m. sausio 5 d.

Kaina – \$949 (kan.) plus mokesčiai

Iš Lietuvos:

gruodžio 20 d. iki 1994 metų sausio 6 d. (arba ilgiau)
Kaina – \$949 (kan.) plus mokesčiai.

KELIONĖS Į VILNIŲ su Austrijos linija per Vieną iš JFK (N.Y.) orausčio kiekvieną sekmadienį ir ketvirtadienį,
kaina – \$880 (kan.) plus mokesčiai.

KELIONĖS PER AMSTERDAMĄ

kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir šeštadienį,

kaina – \$1050 (kan.) plus mokesčiai.

UŽSAKYMAI PRIIMAMI GRUPINĖMS KELIONĖMS
[1994 METŲ DAINŲ ŠVENTĖ LIETUVOJE.

Užsakantiems vietas iki 1993 m. gruodžio 23 d.

garantuota kaina tik \$1050 (kan.)

Skridimo datos: 1994 m. birželio 30 d., liepos 1, 3, 7 d.d.
Skridimai patogiais LH lėktuvais, grįžimo datos pagal užsakymą.
Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

• Išskiriamas bei kelionės giminėms atvykti į Kanadą • Sveikatos ir kelionių draudimas • Persiūti pinigais ir vaistais giminėms • Keliones lėktuvais bei traukiniais • Keliones pramoginiams laivams • Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus • Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

TORONTONT

Anapilio žinios

— Adventinis susikauptimas bus gruodžio 10-12 d.d. Susikauptimą praves kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas iš Otavos. Susikauptimo tvarka: gruodžio 10, penktadienį, 10 v.r. Mišios su pamokslu; gruodžio 11, šeštadienį, 10 v.r. Mišios su pamokslu; gruodžio 12, sekmadienį, rekolektyvų vedėjo pamokslai Mišių metu. Prieš ir po pamokslų bus klausoma išpažintinė.

— Pirmosios Komunijos pamokos vyks sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje. Pamokas praveda ses. Loreta.

— Wasagos Gerojo Ganytojo misijoje Advento susikauptimas ir Mišios bus gruodžio 12, sekmadienį, 3 v.p.p. Susikauptimą praves kun. dr. V. Skilandžiūnas. Tą dieną 11 v.r. Mišių nebus. Per žiemą, pradedant gruodžio 19, sekmadienį, Gerojo Ganytojo koplyčioje Mišios sekmadieniais bus laikomos 2 v.p.p.

— Kalėdų eglutė Anapilio salėje bus gruodžio 19, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių.

— Sekmadieniais parapijos salėje platinami bilietai į Kūčias ir Naujų metų sutikimo pokylį.

— Mišios gruodžio 12, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Petrą Balsą, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 3 v.p.p. už Jokubaičių mirusius.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 190 asmenų. Svečių knygoje pasirašė dr. Marijus Vienožinskis iš Montrealio, Marija Telksnienė iš Montrealio, Arvydas Čėrys iš Kauno. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos pirm. V. Kulnys.

— LN valdybos posėdis gruodžio 16, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Visuomeninės veiklos posėdis — gruodžio 8, trečiadienį, 6.30 v.v.

— Medžiotųjų ir žūklautojų klubo „Tauras“ narių informacijos susirinkimas — gruodžio 12, sekmadienį, 2 v.p.p., Gedimino menėje. Bus platinami baltiaus pakvietimai.

— Šm. gruodžio mėn. moterų būrelis išsiuntė 4 maisto ir drabužių siuntinius į Lietuvą pagalbos reikalingiems tautiečiams.

— Gruodžio 12, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Lietuvių namuose įvyks naujųjų ateivių pastarimas. Kviečiame visus, kurie norėtų dalyvauti naujametinėje vakaronėje „Lokio“ svetainėje.

— Hamiltono dramos teatras „Aukuras“ atvyks su premjera „Bernardas Albas namai“. Spektaklis įvyks gruodžio 12, sekmadienį, 3 v.p.p., Mindaugo menėje.

— Ligonų lankytojai renkasi pasitarimui gruodžio 15, trečiadienį, 7 v.v. Kviečiame visus norinčius prisidėti prie šio darbo, kad švenčių išvakarėse neliktų neaplinkytų vienišų ligonių.

— Jau galima užsakyti Kūčių gruodžio 24 d. ir Naujųjų metų sutikimo bilietus LN raštiniame darbo metu tel. 532-3311 ir sekmadienio popietėse.

— Lietuvių jaunimo šokiai gruodžio 25, šeštadienį, 8 v.v., Lietuvių namų III-me aukšte. Įėjimas — \$2.

— Gruodžio 31 d. pirmąkart Naujųjų metų sutikimo baltius rengiamas „Lokio“ svetainėje. Jo rengėjai vakaro metu žada smagią muziką, veiks baras, bus puikūs šalti užkandžiai. Vietų skaičius ribotas, todėl prašome paskubėti. Bilieto kaina — \$15. Dėl bilietų ir informacijos skambinti į Lietuvių namų raštinę tel. 532-3311.

— Kanados lietuvių jaunimo sąjungos valdyba dėkoja Lietuvių namų valdybai už patalpą ir nuoširdumą. KLJS linki LN valdybai linksmų švenčių.

Aukos Slaugos namams
\$25 — S. A. Drugelaitis a.a. dr. B. Valadkos atminimui. Iš viso Slaugos namų fonde yra \$937,060.83. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

LAIMOS ir Steve Finleys Flooring. Pardavėme ir dedame kilimus. Skambinti tel. 1-705-534-6310.

DOKUMENTINĖ vaidajuostė (video filmas) **BALTIC FIRE** apie įvykius Lietuvoje ir Latvijoje nuo 1991 m. iki šių dienų nufilmuota juose dalyvavusios Kanados kino režisierės Zoe Dirse. Filmas rodytas Ontario TV ir Prancūzijos. Mačiusiųjų atsiliepimai labai teigiami. Filmo trukmė — 50 min. **KAINA** — 30 dol., plus 5 dol. persiuntimo išlaidoms.

ZOE DIRSE taip pat yra paruošusi valdajuostę apie Lietuvos sportininkų dalyvavimą Barcelonos olimpiadoje, apie pirmąjį Lietuvos istorijoje R. Ubarto olimpinį aukso medalį doko metimo varžybose ir krepšinio medalius. Filmo trukmė 20 min. **KAINA** — 20 dol., plus 5 dol. persiuntimo išlaidoms. Vaidajuostės galima įsigyti pas autorę: Zoe Dirse, 4481 Esplanade, Apt. 3, Montreal, Quebec, Canada, H2W 1T2. Tel. (514) 282-6582.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Toronto „Volungės“ koncertas įvyks ateinančią sekmadienį, gruodžio 12, 4 v.p.p. mūsų šventovėje. Su „Volungės“ chorų giedos sol. A. Pakalniškytė-Puodžiūnienė, sol. J. Vaškas ir abiejų parapijų vaikų chorai. Smuikuos R. Melkienė. Bilietų kaina — \$8 suaugusiems.

— Praeitą sekmadienį per 10.15 v. r. Mišias giedojo jaunimo grupė, parapijos vaikų chorai ir solo Adriana Karkaitė.

— Pakrikštyti Austė-Monika ir Aras-Kazimieras, Astos ir Lino Saplių Lietuvoje įsūnyti dvynukai.

— Gruodžio 2 d. palaidotas a.a. Otonas Tamošauskas, 73 m. amžiaus.

— Tretininkų ordino mūsų parapijos kongregacijos mėnesinis susirinkimas ir Mišios bus šį ketvirtadienį, gruodžio 9 d., 10 v.r.

— Pirmos Komunijos pasiruošimo pamokos vyks tuoj po 10.15 v. Mišių parapijos patalpose.

— Žaislų ir smulkių daiktų vaikams prieškalėdinį vaju paskelbė mūsų parapijos tarybos labdaros sekcija ir kviečia visus prie šio kilnaus tikslo prisidėti. Vajaus specifinis tikslas yra padėti Kauno bendrijai „Viltis“, kuri turi daug vaikų ir paauglių savo žinioje.

— Mišios gruodžio 12, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Juozą ir Anataziją Pesekus, 9.20 v.r. — už a.a. Juozą Mickevičių, 10.15 v.r. — už Sođaičių ir Sadauskų šeimų mirusius, už a.a. Joną Kiaunę, už Mackevičių šeimos mirusius, 11.30 v.r. — KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus intencija.

Lietuvių kredito kooperatyvo „Parama“ darbo valandos švenčių laikotarpiui: gruodžio 24, penktadienį, nuo 9 v.r. — 3.30 v.p.p., gruodžio 25, šeštadienį, ir gruodžio 27, pirmadienį, uždaryta. Gruodžio 31, penktadienį, nuo 9 v.r. — 3.30 v.p.p., sausio 1, šeštadienį, ir sausio 3, pirmadienį, uždaryta. **Vedėja**

Prisikėlimo parapijos kooperatyvas kalėdinių švenčių laikui bus atidarytas gruodžio 24 d. nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p., gruodžio 25 ir 26 d.d. kooperatyvas bus uždarytas; gruodžio 31 d. bus atidarytas nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p., sausio 1 d. — uždarytas. Kitomis dienomis kooperatyvas veiks pagal įprastą darbo valandas. **Vedėjas**

Lietuvių namų svetainėje „Lokys“ gruodžio 10 ir 17, penktadieniais, įvyks muzikinė vakaronė ir koldūnų balius. Visus kviečiame atsilankyti.

— „Lokio“ komitetas

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos intencija Mišios — gruodžio 19, sekmadienį, 11.30 v.r. Prisikėlimo šventovėje; 1 v.p.p. Prisikėlimo parapijos salėje įvyks žymaus pianisto Justo Davronio klasikinės muzikos koncertas. Suaugusiems įėjimas — \$8, studentams — \$5. Koncertą rengia KLJS valdyba.

Lietuvių namų sekcijoje gruodžio 19, sekmadienį, bus rodomas Lietuvos kino studijoje sukurta meninis kino filmas „Herkus Mantas“. Filmo turinys pagrįstas istoriniais faktais: tai dramatiškas pasakojimas apie gerai žinomą asmenybę — paskutinio prūsų sukilimo vadą Herkų Mantą. Filme atspindi Herkaus Manto asmeninį tragediją, atsidūrus ties lemiamo pasirinkimo riba: ar gali būti laimingas žmogus, politiniams interesams paaukojęs artimųjų žmonių gyvenimą. **V.K.**

Švenčių laikotarpio renginiai Toronto miesto rotušėje: kalėdinių lempučių margumynas aikštėje iki sausio 15 d.; gruodžio 13 iki sausio 10 d.d. 8.30 v.r. — 4.30 v.p.p. Kalėdų eglučių paroda „Aplink pasaulį“; iki Kūčių vakaro 8.30 v.r. — 4.30 v.p.p. vaikų laišukai Kalėdų seneliui; Kūčių dieną 10-11 v.r. kalėdinės giesmės rotundoje; gruodžio 28-30 d.d. ledo skulptūrų varžybos rotušės aikštėje; Naujųjų metų sutikimas 9 v.v. iki vidurnakčio. Apie renginius daugiau informacijų teikia paskambinant tel. 392-7666.

Inf.

Anapilio autoaikštės

aukojo: \$200 — L. B. Petrušaičiai; \$100 — M. S. Putrimai.

CLEAN FOREVER. Valome diskus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

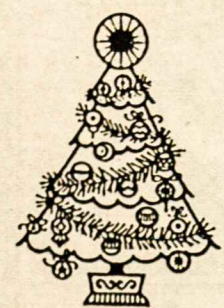
Anapilio autoaikštės

vajui
aukojo: \$200 — L. B. Petrušaičiai; \$100 — M. S. Putrimai.

CLEAN FOREVER. Valome diskus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

IŠKILUS KŪČIŲ VAKARAS ANAPILYJE

gruodžio 24, penktadienį, 8 valandą vakaro

Programoje: meninė dalis Kūčių nuotakai, bendros kalėdinės giesmės, Kalėdų senelės mažiesiems, tradicinių valgių vakarienė, paruošta J. Gurklienės.

Kainos: suaugusiems — \$17, pensininkams — \$15, vaikams nuo 10 iki 15 metų — \$10, nuo 7 iki 10 metų — \$6, nuo 1 iki 7 metų — nemokamai. **Stalus rezervuoti, pranešant šeimos narių skaičių — J. Gurklienė tel. 278-4674.** Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų, kitomis dienomis — aukščiau minėtu telefonu.

Kūčių vakarą rengia ir visus tautiečius dalyvauti maloniai kviečia — **Anapilio parapija**

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE su geru orkestru

gruodžio 31, penktadienį, nuo 7 valandos vakaro

* Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. punktualiai.

* Šalti užkandžiai po 12 valandos vakaro.

* Nemokamas baras. * Šampanas, puikiai išpuošta salė.

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakaras pas Reginą Celejvską tel. 231-8832.

Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

„TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ administracija prieškalėdiniame laikotarpyje bus atidaryta nuo lapkričio 14 d., sekmadieniais po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti „TŽ“ kaip dovaną savo bičiuliams.

KVIEČIAME!

Baigiasi 1993 metai, baigiasi ir daugelio „TŽ“ skaitytojų prenumerata. Kviečiame ją atnaujinti ir sutikti Naujus metus su atnaujinta prenumerata, kurios kaina — \$38.00, oro paštu — \$115.00, rėmėjo — \$50.00, garbės — \$60.00. Naujiems skaitytojams, užsiskantiems „TŽ“ pirmą kartą — \$30.00. Norintiems susipažinti su „TŽ“ savitaisiais, siunčiame nemokamai keletą numerių. „TŽ“ yra gera kalėdinė dovana giminėms, bičiuliams įvairiuose kraštuose, įskaitant Lietuvą. Dabar laikas užsakyti jiems „TŽ“. **Administracija**

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis „TŽ“ numeris, kuris išeis gruodžio 14 d. Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama iki gruodžio 8 d. Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dveji sveikinimai — bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokią norą ir atsiunčia auką „TŽ“. Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išsivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

SUBRENDUŠI MERGINA. (48 m.) iš Lietuvos nori porai metų atvykti į Kanadą darbu. Gali gyventi kartu lietuviškai ar rusiškai kalbančioje šeimoje, atlikti namų ruošos darbus bei prižiūrėti vaikus arba vyresnio amžiaus žmones, reikalingus priežiūros. Rašyti: L. Makutenaitė, Žygio 3-89, Vilnius 2042, Lithuania.

ISNUOMOJAMI „Vilniaus“ rūmose butai. Skambinti darbo valandomis tel. 762-1777 Toronto

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ „PUNIA“

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų vandentiekio elektros keramikos plytelių stiklo bloku langų dažymo ir kt. Irenigame rūsius vonias pirtis lauko verandas. Namų perėjė dėsiumi. Visapusiška namo apžiūra ir praktiški patarimai. Skambinti Alvydai tel. 848-9628

ATEITININKŲ KŪČIOS

įvyks gruodžio 19, sekmadienį, 4 v.p.p.,

Prisikėlimo parapijos parodų salėje.

Visus ateitininkus ir prijauciančius maloniai kviečia — **Toronto sendraugių valdyba**

„PARAMA“ lietuvių kredito kooperatyvas ieško

buhalterio-rės (financial accountant),

turinčių patyrimo Kanados banko ar finansinių institucijų operacijose, kalbantys lietuviškai ir angliai. Prašymus, nurodant patyrimą, mokslą, siųsti šiuo adresu:

„Parama“ Lithuanian Credit Union Ltd.,
c/o A. Ramanauskienė, vedėja,
1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6.

Kalėdinių gėlių, vainikų ir kitokių puošmenų paroda vyks Toronto Allan Gardens nuo gruodžio 5 iki sausio 9. Lankymo valandos 10 v.r. — 5.30 v.p.p. Įėjimas nemokamas. Allan Gardens yra miesto centre, į pietus nuo Carlton gatvės tarp Jarvis ir Sherbourne gatvių. Informacijų reikalu skambinti tel. 392-1889.

Lietuvių kredito kooperatyvas „Parama“ išleido 1994 m. sieninį kalendorių. Jį puošia Trakų salos pilių vaizdas.

REIKALINGA rusiškai kalbanti auklė, kuri gyventų kartu ir atliktų namų ruošos darbus. Skambinti tel. 736-0555.

PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBUI

Turime kultivatorių, traktorių nuo 2 iki 6 cilindrų ir įvairių padargų. Skambinti Vytaui ar Genei Kaiariams ir atsiųsime jums duomenis ir nuotraukas. Tel. 416-643-3334.

KŪČIOMS gaminu KOLDŪNUS su grybais, mėsa, varške.

\$20 už 100. Pristatau į namus. Skambinti

Edvardui Štanului tel. 231-4937 Toronto Linksmy švenčių!

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronto.

MONTREALQUE

Kun. Antanas Saulaitis, SJ, Lietuvos jėzuitų viceprovincijolas, lapkričio 28 d. lankėsi AV parapijoje ir per 11 val. Mišias priėmė kun. Kazimiero Ambraso paskutiniuosius vienuoliškus įžadus. Tą patį vakarą grįžo į Čikagą ir po poros dienų turėjo išskristi kelioms savaitėms į Lietuvą.

Montrealio akademis sambūris lapkričio 26 d. seselių namuose turėjo susirinkimą. Šalia kitų einamųjų reikalų buvo sprendžiamas Vinco Krėvės premijos atgavinimas. Dr. Henrikas Nagys paaikšino, kad ši premija buvo įsteigta 1952 m. Per tą laiką kas antri metai paskirti šešioliolika premijų, kurios susilaukė plataus ir palankaus atgarsio išsivijoje. Po trumpų diskusijų buvo nutarta, kad, pasikeitus sąlygoms, septynioliktąją premiją bus skelbiama pusiau: viena pusė Lietuvos rašytojams, kurių keturis kandidatus pasiūlys Lietuvos rašytojų sąjunga, ir kita pusė — išsivijoje.

A.a. Antanas Sakalas, 92 m. amžiaus, mirė lapkričio 22 d. Po pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje lapkričio 24 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdūtė duklė su šeima, kuri artimieji ir visi lietuviai, kurių veikloje savo laiku velionis aktyviai reiškėsi. **B.S.**

vijos rašytojams. Premijų įteikimas numatomas 1994 metų kovo mėnesį. Po to Petras Paulauskas supažindino su naujai atvykusiu kun. K. Ambrasu. Šis plačiau papasakojo apie savo žurnalistinę veiklą bei keliones po Sibirą ir Filipinus. Susirinkimas baigtas kavute.

Šv. Onos (AV parapijos) draugija lapkričio 28 d. AV parapijos salėje suruošė prieškalėdinius pietus, į kuriuos atsilankė apie aštuoniasdešimt šios organizacijos gerbėjų. Po skanių vaišių vyko loterija. Šiuo metu valdyba sudaro pirm. M. Vaupšniene, O. Ušienė, N. Rutkauskienė, I. Gurklytė ir E. Krasowski.

A.a. Antanas Sakalas, 92 m. amžiaus, mirė lapkričio 22 d. Po pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje lapkričio 24 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdūtė duklė su šeima, kuri artimieji ir visi lietuviai, kurių veikloje savo laiku velionis aktyviai reiškėsi. **B.S.**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. —	4.50%	Taupymo — special	1.75%
Certifikatus 2 m. —	5.25%	Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m. —	5.75%	Taupymo — kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	4.00%	RRIF-RRSP — 1 m.term.	5.00%
180 d. - 364 d.	4.00%	RRIF-RRSP — 2 m.term.	5.50%
120 d. - 179 d.	4.00%	RRIF-RRSP — 3 m.term.	6.00%
60 d. - 119 d.	3.50%	RRIF — RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	2.50%		

IMA UŽ:

Neklin. turto:		asmenines — nuo	6.25%
1 metų	6.00%		
2 metų	6.75%		
3 metų	7.25%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KESTAS

Projektuoju ir gaminu paminklus,

darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus.

Lietuviams 5% nuolaida.

Skambinti telefonu (905) 643-6023 darbo laiku, (905) 544-1056 po darbo.

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir „Stainguard“.

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE

TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

IEŠKAU nerūkančios, ateinančios auklės prižiūrėti 7 mėnesių vaikų 5 dienas per savaitę Kipling ir Eglinton gatvių rajone. Pradėti nuo sausio mėnesio pradžios. Skambinti tel. 614-2294.

DAR TURIME PILNUS KOMPLEKTUS: Lietuvių enciklopedijos 37 t., Encyclopaedia Lituanica, 6 t., Vinco Krėvės raštai, 6 t. Taip pat siunčiame į Lietuvą per agentūras, kaina — 60-80 ct. už svarą. Teirautis: J. Kapočius, P.O. Box 752 Cotuit, MA 02635, tel. 1-508-428-6991.

MIELAŠIRDINGI GERADARIAI, norintys prisidėti prie pirkimo traktoriaus